

ideo tamen dixerim, gratias adeo singulares expectandas esse, neque sperandum, ut Sancta Virgo similia operetur prodigia. Alii sunt effectus protectionis suae, non minori in pretio habendi, scilicet in jugibus periculis salutis nostrae; & his in occasionibus gaudet nobis patrocinari, & opem ferre illis, quos diligit. *Auctor sermonum in omnibus summa.*

Memet ad pedes tuos prosterno, Virgo Sanctissima, ac tuum imploro subsidium, si me deferis in extrema hac calamitate mea, aeternum est de me in aeternum; ne dicar, Mater Misericordiae, unus ex omnibus fuisse peccatoribus, cujus lacrimas, atque suspiria neglexeris. Unicum oris tui verbum, & cordis tui desiderium decidere potest de mea aeternitate, camque beatam efficere. Tu me praesenta ad hoc tribunal terribile, & non erit mihi quod timeam; quantumvis severa sit justitia, mutabit leges suas, Misericordiae leges secutura, quae omnino ubi es, non regnare non potest. Amor tuus, ac benevolentia sedabit iram Filii tui, & dejiciet de manibus ejus fulgura, & fulmina in me detorqueunda, &c. *Auctor recens.*

Cor meum fatigae penetratum est ea caritate, quam illa habuit pro me? Eam ne foveri grati animi sensum, quem erga illam fovere debet? Quomodo nam usque in praesentem diem colat Matrem adeo amabilem? Quo spiritu festos illius dies celebravi? aliquam ne peculiarem erga illam devotionem exerceo? Si mihi metipsum legem imposui quotidie recitandi orationem aliquam in honorem illius, num fideliter hoc munere perfunctus sum? Devotio mea erga illam estne sincera? Qua mente, qua cura illas offero

preces, quas illi nuncupo? Quomodo zelo, & affectu opem ejus imploro? Illam ore tenus laudare, & labiis honorare contentus, nunquid absens sum corde? nunquid zelo succensus ad illius prerogativas laudandas, eadem alacritate virtutes ejus imitor? Quam ingratus est Filius, si vel uno momento cogitare cessat de Matre omnium Matrum optima, & suavissima! Quam protectionem sperare potest a Matre judicis sui ille, qui toties & Filium laceffit, & Matrem dedecoravit! O Virgo Sancta, quae Omnipotens es in Caelo, & in terra, & in corde meo, utere potestate qua frueris, loquere pro me ad Filium tuum; amove a me, quidquid potest longe me facere a te: tuere in me confidentiam, quam in te habere debeo. *Alius Auctor recens.*

Cultus Sanctissimae Virgini habendus cum fervore esse debet conjunctus; hoc testantur magnus Templorum numerus nomini ejus adificatorum in omnibus terrarum partibus; hac festorum dierum frequentia institutorum ad recolendas cum honore omnes vitae suae actiones; hac loca destinata in regione qualibet ad illam variis in necessitatibus invocandam; hac vota publica, & oblationes, haec serventissimae preces in Officio Divino insertae, haec societates personarum Deo devotarum sub ejus auspiciis, hac festinatio gentium omnium in illius clientelam confluentium. Ex quibus inferendum est, quod laudes ejus imminuere, prerogativas ejus in dubium revocare, sub excessu colore vel confidentiam in illa repositam, vel praxim institutam cultus, & religiosi honoris, qui praestatur illi, detere, semper hunc haereticos Spiritum extitisse. *Pater Aurelianensis loca citato.*

FINIS

Tertii, & Ultimi Tomi Mysteriorum:

R. P. VINCENTII
H O U D R Y
 BIBLIOTHECA
 CONCIONATORUM THEOLOGICA;

C O M P L E C T E N S

MYSTERIA DOMINI NOSTRI, ET B. VIRGINIS:

INSUPER ET CAEREMONIAS, CONSUECUDINES,
 ET ECCLESIAE PLACITA,

E GALLICO SERMONE IN LATINUM TRANSLATA.

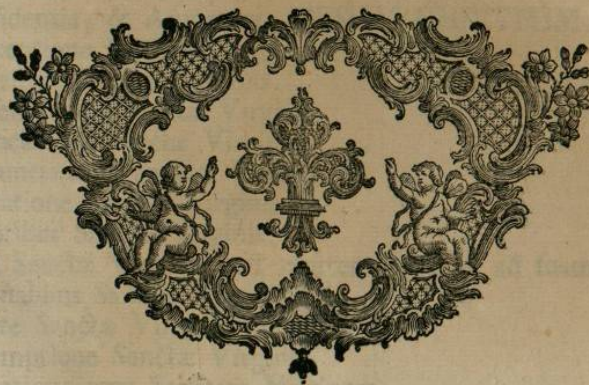
TOMUS QUARTUS,

IN QUO CONTINETUR

S U P P L E M E N T U M

ad eadem Mysteria.

EDITIO NOVISSIMA.

V E N E T I I S,
 Ex Typographia HEREDIS NICOLAI PEZZANA.

M D C C L X X I X.
 S U P E R I O R U M F A C U L T A T E.

Qua in his voluminibus continentur.

Pag. 2	De Myſterio Incarnationis.
12	De Incarnatione Verbi.
17	De Nativitate Filii Dei.
24	De Circumſione Filii Dei.
29	De Epiphania.
32	De Infantia, & Vita abſcondita Filii Dei.
39	De Tranſfiguratione Filii Dei.
42	De Reſurrectione Filii Dei.
52	De Aſcenſione Filii Dei.
57	De Iſtaſpi ſpiritus ſancti.
62	De ſacramento, & ſacrificio Altaris.
70	De Inſtitutione ſacramenti Euchariftici.
ibid.	De Multiplex ſermonum forma huius argumenti.
72	De Fontes nunc hauriri copiam potest ad propoſita argumenta exoranda, & Auctores hoc argumentum tractantes.
73	De Locis, exemplis, & applicationibus ſcripturarum huius argumenti.
78	De Locis, & ſententiis ſcripturae huius argumenti.
80	De Quibus ex Theologia ſcientibus erui potest ad Realitatem Corporis Filii Dei in Euchariftia probandam.
84	De Deſectis ex Aſcetiſis, Recentibusque Concionatoribus loci huius argumenti.
99	De ſanctiſſima Trinitate.
104	De Magnalibus Filii Dei.
110	De Condentia, & Amore erga IESUM CHRISTUM.
118	De Conceptione ſanctae Virginis.
124	De Nativitate ſanctae Virginis.
129	De Partuſione ſanctae Virginis.
130	De Partuſione ſanctae Virginis.
132	De Annuntiatione ſanctae Virginis.
136	De Viſitatione ſanctae Virginis.
140	De Dolore ſanctae Virginis.
143	De Vita ſanctae Virginis poſt mortem Filii Dei ad ſuam.
147	De Magnalibus ſanctae Virginis.
150	De Morte ſanctae Virginis.
152	De Aſſumptione ſanctae Virginis.
155	De Devotione erga ſanctam Virginem.

**BIBLIOTHECÆ
CONCIONATORUM THEOLOGICÆ
TOMUS QUARTUS,
CONTINENS SUPPLEMENTUM
AD MYSTERIA DOMINI NOSTRI, ET BEATÆ VIRGINIS.**

**DE MYSTERIO INCARNATIONIS.
M O N I T U M.**

QUOD attinet ad Myſterium Incarnationis, quod reliquorum maximum eſt, atque præcipuum eorum, que Saluatoris Perſonam reſpiciunt, hoc in Supplemento egregii inveniuntur Auctorum loci, qui inferi commode poſſunt in huius Argumenti Sermones. Hoc porro ſcire ſufficiat etiam pro aliis Argumentis; omnia hæc nova monumenta, que tam in hoc, quam in reliquis Myſteriis a nobis tradita ſunt, licet non longe abſint ab iis ſenſibus, ac veritatibus quas attulimus cum primum de iſdem Myſteriis verba faceremus; ab aliis tamen Auctoribus petita fuiſſe, & aliis aliſque modis olata, ut Concionator illis, ſi in rem ſuam cenſerit, uti valeat.

DE VERBI INCARNATIONE.

CUM Evangelium nobis oſtendere vult exinanitionem æterni Verbi, re adhuc integra nobis illud exhibet quantumcumque illud eſt in ſe ipſo per hæc verba: *In principio erat Verbum . . . & Deus erat Verbum . . . Omnia in Deo facta ſunt: & ſine ipſo factum eſt nihil.* Sed deinde quomodo detrahit illud? Ab apice gloriæ ad centrum imbecillitatis. *Et Verbum, ait, Caro factum eſt.* Cur non dicit potius, & factum eſt Homo? Cur de eodem loquitur, quaſi non animam hominis æque ac corpus induiſſet? Ut videlicet ampliore nobis obſtrueret humiliationis ſue imaginem, ſancti Patres docent. Homo animam, & corpus habet; ſed anima illum quodammodo æquiparat illi, quod in rebus creatis maxime elucet; corpus vero illum brutiſſimum facit. Hoc pacto facile aſſequi poſſumus inſinitam propemodum Verbi dejectionem: ſimulque inſinitam fere meſuram magnalium Virginis, cui illius Matrem eſſe datum fuit. Quippe Caro, quam ab illa Verbum mutuatur, fit cum illo una, eademque perſona, & illa, a qua hæc mutuatur, quodam in ſenſu fit ſuperior eidem Verbo, quod illi ſubjici dignatum eſt. *Ex primo Sermone Academiae Anno 1682.*

Huic infirmitati, qua propter ſalutem noſtram indui placuit Deo, non accidit, quod infirmitatibus hominum. Nihil creaturam magis decet quam imbecillitas, atque infirmitas; quod autem utraque in Creatore inveniatur, hoc procul dubio prodigii loco eſt; & hæc eſt cauſa, propter quam illius humiliationes, æque ac Magnalia nobis intelligere non licet. Ut illas perſonaliter cum infirma, ac invalida natura conjungeret, nihil minus, quam illius omnipotentia requirebatur; & in hoc ſenſu cum Apoſtolo dicere poſſumus, quod in Deo videtur infirmum, omnium mortalium vim ſuperare. Si ergo magna facere eſt, ut ſe exinanire, ac ſubjicere: ubinam hæc magna fecit, niſi ubi *Hondry Bibli. Conc. Theol. de Myſter. Tom. IV.*

ſe contraxit, & in ſe recepit omnem imbecillitatem, omneſque humane nature infirmitates? *Idem.*

Cum Beatiffima Virgo in admirabili Cantico ſuo canit: *Fecit mihi magna qui potens eſt,* hoc bonitatis, juſtitie, divinæque Sapientie opus fuiſſe non negat. Eluxit in eo ipſius miſericordia, & Juſtitia, quandoquidem ille pepercit nocentibus, ſimulque per hoſtiam, qua immolata fuit, dignitatem, recepit honorem parem contumelie, qua fuerat affectus. Aperuit admirabilia ſue Sapientie ſecreta; quandoquidem artem naſtus eſt, qua juſtitia ſimul, & amori ſuo ſatiſfaceret, & ſonti, quem incolumen facit, proſpiceret, quia Judicis, quem mulcet, jura tranſiliret. Sed in hac congerie admirabilium, plane potentie ipſius ratio conſeſcat. Profecto ſuperior tantum univerſe nature potentia, omnes illius leges mutare, univerſamque earum œconomiam potuit invertere; ſubjicere morti auctorem vite, verbum ſubſtantiale ad puerile ſilentium redigere: verbo, Creatorem in Creaturarum numerum referre. Hæc Magnalia adeo per ſe admirabilia modo æque admirabili perſiciuntur. Non ſolum creatura fit Mater Dei, ſed fit citra jacturam Virginis. Verbum in hac humili generatione, per quam cum hominibus commiſcetur, ſervat adhuc quandam ſimilitudinem cum glorioſa generatione, qua ipſum Deo parem effecit. In illa enim gignit illum Deus ſine Matre: in hac gignit illum Virgo ſine Patre, & Sinu ſuo concipit imaginem illius, quod in Sinu Divinitatis peragitur. *Ibidem.*

Deus ſatis non eſſe arbitratuſ eſt hominem ad imaginem, & ſimilitudinem ſuam effuſiſſe, niſi per bonitatis exceſſum ipſe de Cælo in terram deſcenderet eandem a lapſu excitaturus, ac inducturus carnem mortalem, ſimilemque noſtræ, ut nobis ſuam in nos teſtatem faceret caritatem. Sed unde nam mutabitur ille materie ita prætoſe partem, ut ſit cum Divinitate conjungenda? Quot erant in Iſrael puelle, in quas glorioſa hæc Dei electio incidere poterat? *Ocu.*

Omni potest
fuisse vide-
tur Creato-
ris creatu-
ris conſo-
ciare.

Dei Fi-
lius homi-
nis formam
ſuſcepit
multis ſpe-
ris indigi-
tatis cam,
ex qua ve-
ſtigia ve-
rat.

3

T A B U L A A R G U M E N T O R U M ;

Qua in hoc Volumine continentur.

De Mystero Incarnationis.	Pag. 5
De Incarnatione Verbi.	12
De Nativitate Filii Dei.	15
De Circumcisione Filii Dei.	24
De Epiphania.	29
De Infantia, & Vita abscondita Filii Dei.	35
De Transfiguratione Filii Dei.	39
De Resurrectione Filii Dei.	45
De Ascensione Filii Dei.	52
De Illapsu Spiritus Sancti.	57
De Sacramento, & Sacrificio Altaris.	65
De Institutione Sacramenti Eucharistici.	70
§. I. Multiplex Sermonum forma hujus argumenti.	ibid.
§. II. Fontes unde hauriri copia potest ad proposita argumenta exoranda, & Auctores hoc argumentum tractantes.	72
§. III. Loci, exempla, & applicationes Scripturarum huic argumento.	73
§. IV. Loci, & Sententiæ Scripturæ hujus argumenti.	78
§. V. Quidquid ex Theologiæ fontibus erui potest ad Realitatem Corporis Filii Dei in Eucharistia probandam.	80
§. VI. Delecti ex Asceticis, Recentibusque Concionatoribus loci hujus argumenti.	84
De Sanctissima Trinitate.	99
De Magnalibus Filii Dei.	104
De Confidentia, & Amore erga JESUM CHRISTUM.	110
De Conceptione Sanctæ Virginis.	118
De Nativitate Sanctæ Virginis.	124
De Præsentatione Sanctæ Virginis.	126
De Purificatione Sanctæ Virginis.	130
De Annuntiatione Sanctæ Virginis.	132
De Visitatione Sanctæ Virginis.	136
De Doloribus Sanctæ Virginis.	140
De Vita Sanctæ Virginis post mortem Filii sui ad suam.	143
De Magnalibus Sanctæ Virginis.	145
De Morte Sanctæ Virginis.	150
De Assumptione Sanctæ Virginis.	152
De Devotione erga Sanctam Virginem.	155

R. P. VINCENTII
HOUDRY
BIBLIOTHECA
CONCIONATORUM THEOLOGICARUM
COMPLETARUM
MYSTERIA DOMINI NOSTRI ET VIRGINIS
INSUPER ET CÆREMONIAS, CONSUETUDINES,
ET ECCLESIE PLACITA,
E GALICO SERMONE IN LATINUM TRANSLATA.
TOMUS QUARTUS
IN DUO CONTINETUR
SUPPLEMENTUM
ad eadem Mystera
EDITIO NOVISSIMA.

V E N E T I I S
Ex Typographia HEREDIA NICOLAI BRESANA
M D C C L X I X
S O P R I O R O M P A G O L T A T E

Oculos ille coniecit in Virginem: hanc ille jam pręsigna-
verat tunc cum mortali veneno a Serpente primis parenti-
bus nostris effuso, tratus futurum edixit, ut Muller caput
ejus contereret. Mox ut Abrahę fidem, atque obedientiam
remuneraretur, afferit omnes gentes in illius progenie be-
nedictionibus esse cumulandas. Denique per Prophetam pol-
licitus est ex femine David germin proditurum; & ex hoc
germine Florem, super quem Domini Spiritus conqueſce-
ret. Ita manifestis subinde argumentis indigebat Nati-
vitatem hujus Virginis, quę Messiam erat paritura, qui post-
quam plures vixisset annos, & inter homines conversatus
fuisſet, non sine eximie caritatis prodigio Crucem ascende-
ret, ut illos attraheret ad se. Ex secundo Sermonis Academię
Anno 1683.

De humilitate Filii Dei in Incarnatione.

Incarnationis Mystrium humanarum mentium captum ex-
cedit, unſuque Dei Spiritus nobis æquum illius conceptum
adstruere, cumque satis exprimere poterat; quod unico præ-
stitit verbo. Semetipſum exinanivit. (ad Philipp. 2.) Hoc est
magnum illud arcanum in Deo absconditum ab æterno, ac
revelatum in tempore. Quid est Verbi Incarnatio? est Dei
exinanitio. Hoc omnia complectitur. Se ipsum exinanivit
Deus hic Majestatis. Quo pacto? quia cum Deus esset, fa-
ctus est homo, & quia ab homine ad Deum, qui Supre-
mum est ens, vel a Deo ad hominem, qui non nisi nihi-
lum est, insinuum intercedit discrimen? Post hoc nihil mi-
hi mirum videretur in reliquis Myſteriis Vitę Filii Dei.
Deus enim homo factus amplectitur paupertatem, contemp-
tum, passionem, Crucem, quę omnia consecuta sunt humi-
litationem, quam suscepit. Quod autem Deus, quamvis Deus
esset, hominem se facere voluerit; ad id ægi minime pos-
suit nisi per excessum amoris, & nullis circumscriptam fi-
nibus Caritatem. Si homo se se ad abjecti verniculi, vel
formicę statum demitteret, ille semet ipsum destrueret. di-
ceteretur, ac semet in quamdam exinanitionis speciem red-
dideret; quid tamen hoc est, ubi cum Incarnati Dei
statu conferatur? Tandem enim aliqua interest ratio inter
hominem, & abjectissimum vermem; sed Deum inter
& hominem, nulla. Pater Bourdaloue in Ascensu re-
cessibus.

J. C. non solum factus est homo, & humanis obnoxius infirmitatibus sed etiam formam induit.

Scripturę satis non est docere, Unigenitum Dei homi-
nem factum fuisse, sed utitur verbo, quod innuit ipsum in
hominie elegisse id, quod in eo crassius est, magisque ter-
ram sapit: Verbum Caro factum est. Caro hæc adeo contem-
pibilis, ac tot obnoxia miseris; Caro hæc, quę nobis
cum brutis communis est, ab eodem sibi associata fuit, ea-
que illi cum nobis communis facta. Non ne hominem se
faciens debebat saltem se facere perfectum hominem? vide-
licet semet eximere a pueritiz infirmitatibus, & uno ictu
repente in lucem prodire, qualis primus hominum parens
effectus fuit? Non ita; placuit illi in Virginis alvo gigni,
ut reliquos pueros; voluit, ut ceteros, se infansem qua-
ſe, omnibusque ætatis illius infirmitatibus subjeci
idem.

J. C. noluit in Mundum prodire, quomodo natus est, sed noluit, sed noluit, & quod amplius est, Servi formam suscipere. Verum quidem est juxta verbum, ac testimonium Apostoli ipsum servi speciem duxerat accepisse; & sub hac forma Regem re vera fuisse, & Dominum Univerſorum; sed hoc ipsum stuporem nobis injicere debet, quod qui totius terrarum orbis Rex, & Dominus erat, se se ad Servi usque formam abjecerit, ut semet magis, magisque exinaniret. O exinanitiones, & humiliactiones Dei mei, quam incomprehensibiles estis! At non ne mihi erubescendum est, atque addendum, hoc me vix, & ne vix quidem intelligere, & credere posse; cum videns has Dei mei dejectiones, soveam animo superbiam, quam ubi accesserit occasio, & ipse sentiam, & alii palam intelligant? Pati ne possum non ægere, si quid mihi accidit adversi? Æquo ne animo sustinere possum, si quoniam verbo laceſor? Excipere ne possum hiri menti, & sine acrimonia monita eorum, quos mihi præposuit Deus? Quam mollis sum, & quam facili negotio succento corripentibus; & si studiis meis minus indulgeatur subtrahat! Tanquam abest me velle subijci, ac Salvatorem imitari, ut semper per gradus altius evehi concupiscam. Cur superbis veris, & vitiis? (Ecl. 10.) Hęc Spiritus sancti exprobratio ad omnes, & singulos spectat; quia homo quilibet ex se contemptibilis est. Spectat etiam ad omnes Fideles; quoniam fideles omnes per fidei suę characterem adorant Deum exinanitum. Sed quo potiori jure nobis assumendum sunt omnes Jesu Christi sensus? Heu! sub humilitatis integumentis majori tenemur crescendi cupiditate, quam alius quilibet. Non ne hoc est nostram mentiri professionem? & nosmet mendacii redarguere? Idem ibidem.

Incarnatio Verbi maxime est fidelis & Religioſis non sine Myſterium.

Incarnationis Myſterium, quod eo ipſo adimpletum est temporis articulo, quo Angelus illud Sanctissimę Virgini nuntiavit, & ab eadem consensus habitus fuit, respiciendum erat tanquam omnium Myſteriorum principium, Religionis nostrę fundamentum, fidei nostrę basis, absolutissi-

imum Opus Omnipotentis, prima nostrę felicitatis causa, antonomastice Myſterium, ut loquitur sanctus Paulus, bonitatis, & caritatis Dei erga homines, comprobata Myſterium, ab Angelis visum, Gentibus prædicatum, a Mundo creditum, & elevatum in gloria. Magnam pietatis Sacramentum, quod manifestum est in carne, creditum est in Mundo, assumptum est in gloria: (1. Tim. 3.) Pater Croiset in Ascensu.

Dum Angelus loqueretur, Maria supernaturali afflata lumine ineffabilis hujus Myſterii œconomiam, omniaque admirabilia intellexit, & se coram Deo exinanitens, ecce, exclamavit, ancilla Domini; quandoquidem indignatus non est in me, quamvis indignam, oculos conſpicere; fiat mihi secundum verbum tuum; tunc felici illo temporis momento evanuit Angelus, & Spiritus sanctus ex purissimo Beate Virginis Sanguine, absolutissimum corpus effinxit, creatamque polcherriam animam Deus utrumque substantialiter in Verbi persona conjunxit, quod hoc pacto factum est caro: Et Verbum caro factum est. Eodem momento Angeli omnes hominem-Deum venerati sunt; eodem alius purissimum Virginitatem Incarnati Verbi Sanctuarium factum est: eodemque adimpleta fuerunt omnia Prophetarum Messiam promittentium oracula. Hodie Davidicum est implerum Oraculum: (Ecl. 1.) Sanctus Gregorius Neocæsaree inquit; quoniam venit. Natura universa præ gaudio exultavit eo momento, quo Deus homo in terris apparuit. Hodie, qui est, gignitur; sanctus Chryſostomus inquit; (Ecl. 95.) Qui est, sit id quod non erat; nec cum Deitate indura factus est homo. (De divina generat.) Hodie, Geſton ait, completa sunt omnia desideria. Quot in uno tantum Myſteria! Quot in hoc Myſterio miracula! in Jesu Christo Homo Deus, in Maria Virgo Despara; & in nobis, in quorum gratiam hæc omnia miracula facta sunt, legitimi filii Dei. Idem.

Ita, Fratres, ajebat sanctus Augustinus: Talis fuit ista susceptio, qua Deum hominem spores, & hominem Deum. Hujus Incarnationis talis effectus ut homo se ipsum videret elevatum usque ad Deum, in Jesu Christo, & Deus in hoc eodem Jesu Christo se ad hominis formam redactum conſpexerit. Deus verus homo, & homo hic verus Deus, Nature duę Divina, & humana in uno, eademque persona consociata. Nulla inter utramque naturam in hac personę unitate confusio. Verbum caro factum est, & per reale hæc, substantialitatemque Verbi cum humanitate conjunctionem, Verbum Incarnatum sibi proprias assumptis omnes naturales hominis miserias; & homo factus est particeps omnium magnalium Dei. Ineffabile Myſterium; necessaria Spiritus submissio; nam, ut sanctus Chryſostomus ait, non quarimus hoc in loco qua virtute, vel quo modo Verbum æternum naturam humanam ad hoc præstantissimum scedus exegerit. Neque hic quaeritur, quomodo hoc factum generatorem, aut fieri potuit. Ubi enim Deus vult, ibi natura esse credit. Voluit, potuit, descendit, & salvavit. Quam ubi fons pietatis cogitationum, sensuumque amoris, grati animi, & admirationis in hoc Myſterio ineffabili! Pater Croiset in Ascensu.

Fieri nequit, ut suam erga homines Deus caritatem magis testaretur, quam humanam carnem assumens. Et sane si optionem nobis fecisset Deus, ut manifestum aliquod sui erga nos amoris peteremus argumentum; & ipse sibi signum: (Mat. 7.) nunquid nobis in mentem aliquid tale petendum occurrisset? Nunquid hæc nobis incidisset cogitatio expectandi, ut Deus homo fieret, & ille nobis in omnibus similis factus præter culpam, omnes ætatis nostras subiret, ut melius omnibus infirmitatibus nostris competeretur? Tamen hoc prodigium, quod ne petere quidem fuisset ausi, miraculum hoc, quod humana ratio stultitiam putasset; illud miraculum est, quod Divina Sapientia operata est, ut nobis ostenderet, quomodo nos dilexit Deus. Nunquid nobis probatus est hic caritatis excessus? Quis autem nosſer est animi grati sensus? Idem.

Quid Domino erat profutura nostra redemptio? quid illi collatura erat hæc cum nobis similitudo, nisi ut nos gloria suę participes faceret? Num ignorabat se de ingratis tantum benemerit? quomodoque sumptus erogaret, quæcumque flagrarer caritate, quodcumque nobis præberet exemplum, Mundum illius semper fore inimicum, neque delaturos unquam in Mundo proceres, & impios homines; nihil tamen illud deterere potuit, quominus populum suum indignum beneficiis prosequeretur. Videat qualem caritatem, dedit nobis Deus. Videte, ingrati, quam vobis in adorabili hoc Myſterio dilectionem Pater Cælestis impenderit, & nos re ipsa esse Dei Filios, dilectum hujus hominis Dei populum, ejus coheredes, & fratres. Divinum Verbum potuit hominam carnem assumere, quoniam artissimam cum hominibus contraheret affinitatem. Deus, qui se humiliat usque ad exinanitionem suę, ut iradicam, factus puer, omnibus puerorum naturalibus infirmitatibus obnoxius, idque propter amorem hominum. Credimus ne istud miraculum? Num fatis ineffabile miraculum istud cognoscimus? Heu Domine! Humiliactiones tuę, omniaque miracula, quę in hoc ad-

Modus quo Incarnationis Myſterium adimpletum est.

Serm. de Ann. Marię

Moralis miſerere.

Non prode- rat Verbo æterno se ingratum se neceretur.

Dei Misericordia nobis adstruere

mirabili Myſterio operaris, mihi stuporem injiciunt. Quan-
tumvis humana mens ea nequeat assequi, ratio mea mihi
dicit, consilia tua luminibus meis esse majora; sed illud
non assequor, quod Homines hoc Myſterium credant, te
vero non diligant. Et polt has animadversiones, nunquid
ego quoque ex eorum numero futurus sum? Pater Croiset.

Dei Verbo venit ut patiam hominibus Dei gloriam participare.

Æternum Verbum carnem factum hominibus Dei gloriam aperuisse explicite docet sanctus Joannes Evangelista; Verbum caro factum est, & habitavit in nobis, & vidimus gloriam ejus, gloriam quasi Unigeniti a Patre. Quamvis illatio! non ne longe alter Evangelistę concludendum fuisse videtur, atque dicendum: Verbum caro factum est, & sub hac mortali carne, qua circumdatus est, nos Divinitatis suę gloriam celavit? Si enim Dei gloria palam erat hominibus aperenda, hæc omnino patefacienda erat per humiliations Verbi; & Verbum humilitatum dumtaxat efficere poterat, ut Dei glorificati excellentiam intelligeremus. Itaque, sanctus Augustinus arguit, nisi sanctus Joannes dixisset, Verbum carnem factum fuisse, nequaquam dicere nobis licuisset, nos Dei gloriam vidisse. Quid enim est Dei gloria, de qua agitur, & in quo sita est? qualis a nobis est hic intelligenda? Gloria hæc quę in Deo est, & quam cognoscere cupimus, non aliud est, quam Dei perfectiones. Ideoque ostendere hominibus perfectiones Dei idem est, ac illis Dei gloriam aperire. Has autem non ne mirum in modum aperit nobis in adorabili Incarnatione sua Filias Dei? Christiana adhortationis Paris Bourdaloue sermo 2.

Cur Dei Filius factus sit homo, & in hoc Myſterio.

Patendum est Fideles, aliquo esse admodum mirum amorem, quo Deus adactus fuit, ut se in rerum creatarum classem infereret ad hoc, ut hominibus se conspicendum præberet, ac sibi eorum totumque caritatem redimeret. Cum enim longe supra nos esset constitutus, ut amorem nostrum ad ipsum usque non liceret nobis attollere; illi descendendum fuit, ut nos infirmitati nostrę accommodaret, & per infinita spacia supremam hæc submitteret Majestatem, propter quam nemo ad illum accedere poterat, & cui propria Magnitudo quoddam veluti velum obtendebatur. Lucem inhabitat inaccessibleitatem. (1. ad Tim. 8.) Sed quod gradibus! quanto spatio, bone Deus! quibus intervallis descendendum fuit illi, ut a summo certum cacumine usque ad nihil nostri abyssum se se demitteret? Fecit tamen, idque nostris amorem, in mentibus vero ceteris debent admirationem. Horum primus fuit, se se nobis conspicendum præbere, & se in corporearum creaturarum rerum classem inferendum; quod omnino necesse videbatur, ut sibi hominis cor conciliaret. Cum enim cognoscas oporteat, ut diligas, omnesque cognitiones nostrę a sensibus proficiantur; ut ab aliis amaretur, se se aliorum sensibus debebat subijcere, ut melius ab aliis cognosci posset. Videbit omni caro salutare Dei, (Luc. 3.) inquit Evangelium. Videbitur, ut possit amari. Lucem hoc in sinu Patris fulgebatur: opus fuit, ut nitor ejus immineretur. Thronus illius elatus erat, nec fatis suspici poterat, ejusque Majestas nimium suspicientibus terrorem afferbat: Quid ergo? Se nobis videndum præbuit: Videbit omni caro salutare Dei. Sed cum sancto Paulo dicere possumus, illum ad id ita se se demisit, ut quodammodo semet exinaniret, accipiens Servi speciem, qui solus est Univerſorum Monarcha. Exinanivit semetipſum formam servi accipiens. (ad Philipp. 8.) Axiõ sermo in omnia argumenta. In advenit.

Quomodo Deus se visibilem præbuit.

Si voluisset se hominibus in terra cognoscendum tradere, quemadmodum Beatis Spiritibus in Cælo se tradiderat, factus illi fuisset ad id nostram intelligendi facultatem attollere, lumine glorię, ut illum objecti sui dignitati accommodaret. Sed maluit se se accommodare nobis, ac se se subijcere non solum vi nostri intellectus, verum etiam oculis, sensibusque nostris: se videndum, audiendum, contredandumque præbere, ut quidam ex Apostolis loquitur: Quod vidimus, quod audivimus, & manus nostrę contraxerunt. (1. Joann. 1.) Quamvis nihil tam abhorreret a Deo, quam sub nostris sensibus cadere, illum, quem naturę suę excellentia toto Cælo super nostras cogitationes attollit; illum, qui propter immanitatem suam Mundi hujus ambitu contineri non potest, neque posset decem millibus, si tot essent, orbibus; illum, qui per essentia suę simplicitatem magis abest a compositione, accidentibus, forma, figura, aliiſque id genus, quam lumen distat a tenebris! Heu! Fideles, post hæc cum Apostolo affirmare non vereor, hoc vere exinanire se ipsum. Exinanivit semetipſum. Non quod re ipsa Deum esse esset; sed quia cum Deus sit, facit se simul corporeum, ut se se nobis, sensibusque nostris accommodet. Ita ut creaturę imbecillitas in Deum ipsam resillat; infirmitas quę a quovis ente creato seſungi non potest, Deo tribuatur accepta; nihil essentia nostrę arctatum, ac exigentibus circumscriptum Deo referatur. Humiliatio, dicam iterum, quę melius significari nequit, quam exinanitionis nomine, quæ illam vocat Apostolus. Exinanivit semetipſum formam servi accipiens. Idem ibidem.

Dei Misericordia nobis adstruere

adstruere sui conceptum hoc nitidiorum? Namquid aliquid uspiam huic comparandum operata est? O prodigium! sanctus Zeno Veronenſis exclamat: Deus ad pueri vilitatem redactus: cur autem? propter amorem imaginis suę, propter creaturas suis manibus factas. Agnoscamus Religionis nostrę præstantiam in eximiiis documentis, quę nobis tribuit Dominus, quem colimus, & immensę bonitatis ejusdem. Ethnicę quævis Religiones in fabularum suarum vanitate quidquam simile unquam commentę sunt? Deos habemus ajebat quidam ex Ethnicis Sapientibus: sed id genus Dii monstra habebantur, si nobiscum viverent, adeo vitii distant. Nos autem, sanctus Augustinus inquit, Deum colimus, in quo omnia sunt admirabilia; sed inter hæc maxime nitet amor illius. Unicum Incarnationis Myſterium sufficit ad omnem idololatram, omnemque Ethnicorum superstitionem confundendam. Nam ut scite sanctus Gregorius Nyſenus animadvertit, vera religio est de Deo sentire juxta Deum naturam, ac dignitatem. Hoc autem Myſterium efficit, ut ita de Misericordia Dei sentiamus, ut humanę menti sublimiore favore conceptum non liceat. Adhortationis Christiani Patris Bourdaloue sermo secundo.

voluit sublimem conceptum Myſterium Incarnationis.

In hoc Dei Incarnati Myſterio peculiatem cum ipſo contraximus affinitatem, per quam evadimus Fratres Filii Dei; & ipſe Frater nosſer. Neque solum per hoc sodas fratres illius sumus, sed membra, & cum hoc Deo-homine unum tantummodo Corpus effecimus. Vinculum, per quod inter ipsum, & nos adeo perfecta coaleſcit unio, status est humiliacionis, & exinanitionis, ad quem pro nobis in Incarnatione sua descendere dignatus est. Si e gloria sua non fuisset egressus, nostręque similem carnem induere detrectasset, semper ille nosſer esset Deus, & nos illius creaturę: sed nunquam tantam hæc affectu fuisset dignitatem, ut illi tanquam fratres, vel membra haberemus. Illi ergo adeo prope conjuncti sumus, quia ille venit ad nos, & uti nos, factus est parvulus. Quam pretioſe nobis esse debent hæc Incarnati Dei exinanitiones, quia ita nos exultat, & tantam nobis salutem attulere! Tamen cum ille nobis exhibeat illas imitandi, & in eorum partem accedendi occasionem, quomodo ipsi affecti sumus? Levis quilibet contemptus, levis injuria, licet ut sæpe accidit commenticia, nos conficit, ac replet amaritudinis. In iras exardescimus, vel si dolorem quo conficimus, dissimulamus, hic semper animo nobis obversatur, eamque ubique gestamus. Num hæc nos docuit Dei Filius? hæcque remuneratione est, quam Deo pro nobis exinanito debemus? Pater Bourdaloue in Ascensu recessibus.

Per affinitatem cum qua est in Incarnatione contraximus membra, & unum tantummodo Corpus effecimus.

Quare Dei Filius factus sit homo.

Quare Verbum Dei, quod in Patris sui fini permanebat, ubi infinita perſequebatur felicitate, inde egredi voluit, & in mortali corpore inhabitare, ubi Divinitas sua tamquam in Templo, loque resideret domicilio? Ut cum hominibus conversaretur, ut cum illis de ipſorum ageret salute, ut illos in beatitudinis suę partem arceſceret, cum antea inaccessible lumen habitaret; hæc de causa in carnem mortalem descendit, ut nostrę indulgeret infirmitati, nobisque ad se faciliem præberet accessum. Verbum caro factum est, & habitavit in nobis. Hactenus, ut sanctus Joannes inquit, nemo Deum viderat; sed Unigenitus illius, qui in sinu ejus latebat, inde prodit, ut nobiscum familiariter versaretur. Factus est homo similis nobis: suam nobis Divinitatem præbuit conspicendam, atque contredandam: se nobis visibilem præbuit, atque palpabilem, nobisque divina aperuit sacramenta. Deum nemo vidit unquam: Unigenitus, qui est in sinu Patris ipſe enarravit nobis. O admirabile inventum Sapientię Dei! Incomprehensibile bonitatis ejusdem munus! Verbum incarnatum, quis satis amare te potest, tibi benedicere, te laudare eo, quod invenires artem adeo admirabilem temet nostris agritudinibus onerandi, & in divitiarum tuarum partem nos evocandi? Si permansisset in Cælo, quis mortalium ad solium tuum potuisset ascendere? Si descendisset, ut olim, nubibus, fulguribus, fulminibusque septus, quinam ausus fuisset accedere? Sed cum temet adeo facilem, humilem, ac mansuetum præberis, nunquid excusari possum, si neglexero gratiam patendi non solum ut pedibus tuis obvolutum me sitam, verum etiam, ut tecum artissima affinitate conjunctus adhaerem? Pater Novet in Meditacionibus.

De verbi æqualitate cum Patre.

Sicut Dei Filius ab Æterno Patre divinam naturam recipiens, omnes etiam Dei recipit perfectiones: ita jus est illi ex ipſo Incarnationis momento recipiendum cultum, & honorem, qui Deo tantum debetur; & illi hunc adhibere tenemur: Et adorans eum Angeli ejus. (Hebr. 1.) Hunc ipsam præstare omnes Angelici spiritus jubentur: Ut omnes honorificent filium, sicut honorificant Patrem. (Joann. 5.) Hoc ipsum hominibus præcipitur; quia in se se dilexerimus, nos aliquando illi obsequium nostrum impendere cogit. Nam, ut sanctus Paulus ait. Omnes enim stabimus ante Tribunal Christi. Scriptum est enim: Vivo ego, dicit Dominus, quoniam mihi restatur omnis gens: & omnis lingua confitebitur Deo. (Rom. 14.) Hinc conſpicite quanti momenti sit opus redemptionis nostrę: ad hoc enim, ut bene verteret, opus erat ut tota sapientia

Patentia, potentia, auctoritas, & imperium Dei ipsius impenditur. Idem.

Quam Virtutem, & potestatem requirebat in Deo Magni huius Operis, Incarnationis videlicet, complementum? Quem conatum, & quod dextera Altissimi portentum? Homo-Deus a Virgine Matre conceptus; videlicet in eadem persona, in eodem J. C. Divinitas cum nostra humanitate conjuncta; celsitudo cum humilitate; finitum cum infinito; esse cum nihilo; & in Matre eadem Materitas cum Virginitate; Hoc vere opus est Dei. Quidquid fecerat in universo terrarum orbe, iuxta Scripturam verba, ludus erat: hic autem tota sese effudit, quantumcumque est illius omnipotentia, & efficit, ut Dei pueri infirmitate tota illius fortitudo collocateat. *Abhorrationes Christiana Parisi Bourdaloue Tomo primo.*

Servi forma, quam Dei Filius assumpsit, est humana natura, per quam factus est inferior, & subditus Patri. Exinanit se hanc formam accipiens, quoniam homo factus, factus est creatura, & creatura quae per se nihil est per originem, tunc quoque nihil est, dum comparatur Creatori, in quo fons est, & plenitudo cuiuslibet essentiae. Exinanitionis Nominis altissimum significat Apostolus humilitationem, neque major concipi potest illa Dei hominis facti. Hic enim se hominibus similem fecit, quia vere illius naturam assumpsit, & habitus fuit ut homo, ex iis omnibus, quae extrinsecus in illo visa sunt; nam praeter crimen, omnes subire dignatus est hominis infirmitates, cuiusmodi sunt fames, sitis, lassitudo, mors. Nec hoc in speciem dumtaxat: erat ille, quod videbatur; cumque id esset propter hominis salutem, opus erat, ut oculis eorum videretur, quod reapse erat per assumptionem naturam. Tamen servi forma, quae illum Patri inferiorem constituit, non delevit, aut imminuit in illo formam Dei, per quam equalis est Patri. Nihil immutatum fuit per naturam, quam induit, sed ipse hanc naturam mutavit, illam attollens mirum in modum per naturam divinae societatis. Societas ista perfecta est sine perturbatione, & commixtione, neque enim ex duabus naturis una tantum effecta est, quod haereticis nonnulli effutire ausi sunt; sed humana natura simul cum Divina conjuncta fuit in eadem Jesu Christi persona, qui Deus simul, & homo est; Deus ab aeterno per Divinam Nativitatem; homo autem in tempore per Incarnationem. *Tourneux in anno Christiano, Tomo 3.*

Jesus Christus non per sanguinem hircorum, aut vitulorum, sed per proprium Sanguinem introivit in Sancta aeterna redemptione inventa. Satis intelligemus quid haec significet Verba? & si intelligimus, num quid credimus Deum hominem factum propter homines; & hunc Deum hominem, ut homines eximeret de servitute demonis, ut eos Patri suo reconciliaret, & participes faceret aeternae hereditatis semet per illis in Cruce immolasse; cum nulla praeter hanc victimam eorum expiare posset peccata, iisque vitam aeternam promereri? Hoc unum illud erat sacrificium, quod iram Dei mulcere, ejusque iustitiae satisfacere posset; unum quod nobis posset auferre servorum squalorem, & in filiorum Dei libertatem vindicare. Sacrificium hoc oblatum fuit, cujus cruenta victima ipse fuit Jesus Christus. Sancivit ille Sanguine suo foedus inter Deum, hominesque percessum, cumque per Testamentum suum scripsisset nos Caelestium bonorum heredes, voluit, ut per mortem suam nos ad illa jus consequeremur. Hoc est fidei nostrae compendium in sublimi hoc Mytherio; quod incomprehensibile esse fateamur. *Pater Croiset in Aescetis Tomo 3.*

Pradixerat Maria fore ut Christus Deus vocaretur, & Angelus Sancta Virgini unciaverat, fructum ex eadem nasciturum, vocandum esse Dei Filium. Hoc est nomen illud alto quovis nomine sublimius quod per humilitatem, atque obedientiam suam meruit esse Jesus Christus. Neque ideo dixerit, illum non fuisse Deum ante mortem suam; quoniam Deus est ab aeterno. Natura humana, quam assumpsit ex ipso primo Conceptionis articulo naturae divinae adhaesit. Ex hoc igitur temporis momento, homo hic, quem ille pro nostra salute induit, Dei nomen accepit; & Filius Mariae factus est Altissimi Filius, eodem articulo, quo Filius Altissimi fieri dignatus est Filius Mariae. *Idem.*

J. beato eo temporis articulo supremam intuitus excellentiam, infinitamque Dei Majestatem, haud cunctanter illum adoravit, & humiliter se illi subdit quatenus Creatori, & glorificatori suae humanitatis. Tunc visum est quod non antea neque in Caelo, neque in terra visum fuerat. Deus adorans, & Deus adoratus; Deus obsequens Deo, eique dignum Dei magnitudine adhibens cultum. Factum hoc admirantini, quod stuporem incutit Angelis, & satis abunde facit injuriam, quam Lucifer per superbiam suam intulerat Deo. Socios vos adde aule Caelesti, neque fatigentem centies canendo: Sanctus, Sanctus, Sanctus est Deus exercituum, Benedictus, gloria, Sapientia, gratiarum actio, honor, potentia, & fortitudo Deo nostro in saecula saeculorum. Profundum hoc obsequium, quo Jesus Patrem Aeternum co-

lit, oritur ex perspicua cognitione, quae illi est magnitudo Dei: Supremi huius Entis Sanctitas, dignitas, praestantia animam ipsius in inexplicabilem exinanitionem projiciunt, aequae, abito invidia verbo, in reverentiae abyssum detrahunt. Omnes Sancti simili ratione affecti sunt, quo propius accedunt ad Deum, eo magis illum cognoscunt; & quo magis cognoscunt, eo magis reverentur, & altius se coram eodem prosternunt. *Pater Novus Tomo 7. Meditationum.*

Mundi Salvator humanum, & visibile corpus assumens, J. C. nobis nobis sublimiorem gloriam Patri suae concepti adhaerere, quae se hominibus, ut faceret. *Idem.*

Corpus Adae Opus Dei est, qui per semet, fuisse manibus illud effingit; & corpus incarnati Verbi opus est Spiritus sancti, illius materiam praeparantis, & organa omnia disponentis. Primum illud ex argilla virgine effingitur, nulla mortalium corporum corruptione inquinata. Alterum hoc effingitur ex purissimo Sanguine Virginis, quae terra illa Sancta est, quae non alium fertilitatis suae fructum habuit, quam Deum. Adam homo est ex prima die; & corpus ejus illico perfectum est. Filii Corpus in ista oculi compactum fuit, & licet apicalem magnitudine non excedat; tamen homo perfectus appellari potest, non quidem etate, nec magnitudine corporis, sed magnitudine Spiritus, & Sapientiae. *Pater Novus in meditationibus. Tomo septimo.*

Jesus in ipso Incarnationis articulo conjiciens oculos in praeteritum, & praesens, & futurum videt miserum humani generis statum, ac intuitus hinc quidem Caelum obstructum, inde vero infernum peccatoribus ceteratim illum per terribilem excitationem in praecipit ruestibus apertum, eorum calamitatem ista miseratus est, ut ex eo momento de illo dici possit: *Videns turbas miseris esse eis, quia erant vacuari, & Jaecnes sicut oves non habentes Pastorem.* (Matth. 9.) Sed ex omnibus hominum criminibus peccatum maxime eum moerore conficit. Considerat illud tantum malum, quod est quodammodo infinitum, seu quod infinitam ledit Majestatem, seu quod hominem infinito bono privat; eaque consideratio in corde ejus succendit zelum honoris Dei, quo conficitur, incredibilem humanorum criminum dolorem, urgens eorum delendorum desiderium, ardentissimum cupiditatem tradendi omnibus hominibus parentis sui cognitionem, eoque ad illum amorem impellendi. *Idem ibidem.*

Jesus subit onus peccatorum nostrorum, & sibi vindicant provinciam satisfaciendi iustitiae Dei, videns hanc esse Patris sui Voluntatem dandi ipsum Mundo Redemptorem, ad gloriam suam reparandam, ac iustitiae suae satisfaciendum, peramanter hoc sibi depositum munus ex tunc in se facinram criminum nostrorum suscipiens. Integram erat illi vitam gloria, & felicitate plenam deligere, quae suam deceret majestatem; unicum enim cordis ejus suspirium factis erat ad veniam peccatorum omnium obtinendam; sed ulro hanc abdicat, ut sese adducat in penitentiae statum, & pro nobis satisfaciendi iustitiae Dei, omnes rejicit voluptates, honores, & Mundi divitias. *Idem.*

Neque illi factis est haec omnia propter amorem nostrum, verum etiam ulro omnes amplectitur labores, passionem, ignominiam, omnesque Mundi miseriae, mortem etiam turpissimam atque truculentissimam. Ex vita sua sibi jugem efficit crucem, cujus omnia momenta totidem sunt Sacrificia, per quae se pro nobis immolat, ac supplicia, ac doloribus conficit. Crucem quidem amplectitur, non tamen eligit, accipit illam de manu Parentis sui, eamque accipit obsequiosissime, ut per obedientiam vivat, atque moriatur. Omnis se subdit nutibus ejus, omnia ejus adorat judicia, & quasi nulla sibi voluntas esset, duci finit Voluntate Patris in singula vitae momenta instaurans eadem placendi desiderium. *Qua placita sunt ei, facio semper. Idem.*

Dei Filius eo magis meretur obsequia nostra in hoc humilitationis stata, ad quem redegit se per Incarnationem, quo magis propter amorem nostrum semetipsum exinanivit. Illum igitur in hoc statu majori, quae fieri potest reverentia, colamus; postea cum Angelorum obsequiis confociemus, qui, sancto Nostro teste, illum in ipso Incarnationis ejusdem exordio venerati sunt: licet propter illos nequam caro factus fuisset: *Et cum iterum introducantur primigeni-*

Comparatio Corporis Verbi in Incarnatione cum corpore primi hominis.

J. C. videns miseriam humani generis, sicut oves non habentes Pastorem.

J. in Incarnatione factus sibi provinciam satisfaciendi iustitiae Dei.

Libenter ad id exipit omnes labores omnesque Mundi miseriae.

Venerati debemus Salvatorem in hoc humilitationis statu, & quae se pro nobis accipit amorem nostrum redemptum.

gentium in orbem terrarum dicit: & adorare eum omnes Angeli ajunt. (ad Hebr. 1.) Ad id autem longe potiori jure tenemur nos, ad quos hoc beneficium unice pertinet, & propter amorem quorum ille sese ad hanc exinanitionem redegit, quam Angelus admiratur, licet minime intelligant. Te igitur adoro, Salvator, in hoc statu humilitationis ea majori, quae per creaturam adhiberi potest, reverentia, conficiens supremam Effluentiam tuae imperium, Majestatis tuae celsitudinem, omnimodam quam tibi deo in hoc ipso altissima tua humilitationis statu obedientiam. Obsequia mea cum illis conjungo, quae Sancti omnes tibi in hoc statu praestiterunt, prosequorque, quandoquidem infra nihilum me dimittere mihi non licet, me cupere ad nihilum reverti, si hinc aliquid fieri possit gloriis tuae accessio. *Societas ad amorem Domini postulandum.*

Salvator ab ipso Incarnationis articulo concepti primigeni.

Dei Filius in ipso Incarnationis exordio mereri poterat; & ex eo temporis articulo pro nobis meritis est in exhaustum gratiarum, ac spirituum divitiarum thesaurum: Mens illius Caelestibus erat luminibus illustrata: voluntas, licet impeccabilis, perfecte in bonum erat libera. Sanctus erat secundum suam humanitatem non solum per gratiam sanctitatem, sed longe nobiliori modo per creaturam sanctitatem, quae est omnium gratiarum origo. Viator erat aequae ac comprehensor; & cum gloriosa illius anima in corpore passibili, ac mortali par esset ferendo; necessaria illatione par etiam erat merendo. Habebat ille promissionem Patris, qui ex tunc illi suas Voluntates aperuit, hac dicens: *Filius meus es tu. (Hebr. 10.)* quibus amabilis hic Filius, Deus hic Incarnatus respondit, *Habiam, & oblationem voluisti. Tunc dixit: Ecce venio. Admitemus quoque hunc hominem. Deum in ipso suo Incarnationis momento de omni demonum potestate triumphantem, Inferorum ostia claudentem, & Caeli valvas referentem. Universa lucratur, nobisque plura momenta hoc adificatur novae, quam omnia pendii valeant terrarum imperia. P. Bourdaloue in Medit. Tomo 7.*

Quid sit nobis intelligendum per haec Verba: Verbum caro factum est.

Verbum caro factum est, & habitavit in nobis. (Joann. 1.) ait S. Joannes Evangelista. Sed quid mihi per haec verba intelligendum est? Intelligere deo illum, qui omni careret principio, incipere esse, mens, qui aeternum permansit in Patri sui finis; novem millium spatio clausum delituisse in Virginis sinu; qui Deus est, factum fuisse hominem, nobisque similem; & eum, per quem facta sunt omnia, factum fuisse in tempore. Si hoc Mytherium transitu terminos intellectus nostri; saltem adorantes illud, conemur intelligere quid cogit Deum, ut tot hac, tantaque miracula operaretur. Totum hoc miraculum ad nos pertinet, & propter nos unice factum est. S. Paulus Apostolus docet Dei Filium se pro nobis tradidisse: *Dedit se pro nobis redemptionem.* (ad Tit. 1.) ut exipere nos ab omni iniquitate, & faceret ex nobis sibi populum acceptabilem. Haec nobis semper observari debet animo cogitatio meditantibus Mytherium hoc incomprehensibile. In iis omnibus, quae accidunt, non alia Dei mens est, quam ad hominum salutem cooperandi, & tantae illi amoris sui Magnitudinem. In hoc Mytherio cogitare possumus quidam Deus nobis fuerit largitus; & ibi intueri, quid pro nobis fecerit Filius Dei, & quae sui erga nos amoris argumenta contulerit. *Lambertus Tomo 5. Anni Evangelistici.*

Quam parum in Mundo fecerit Deus, quid illi fecerit, ut cognoscatur.

Nonne mirum est J. C. adeo parum in Mundo cognoscitur? Quod enim Mundus vocatur, Seductores Mundi, Mundi dicitur, & semina Mundi spiritui repleti, cognoscunt ne Deum? Nonne illum se ignorare, vel oblitisci illius profiterentur? Nonne vivunt, quasi non esset Deus; & praecipuum illorum principium nonne est pro viribus illius memoriam delere, & de eo nunquam ferre cogitare? De hoc conquirebatur dilectus Discipulus S. Joannes, ubi explicat aeternam, ac temporalem Filii Dei generationem: *In Mundo erit, & Mundus pro ipsum factus est, & Mundus eum non cognovit.* (Joann. 1.) Hoc ipsum J. C. conquirebatur apud Patrem: *Pater iuste, Mundus te non cognovit.* (Joann. 17.) Quidquid egi, ut illis annuntiarer magnam hanc tuam, prevaluit caecitas eorum, & Mundus semper manet involutus in tenebris suis. Deplorabilis caecitas, Salvator exclamavit, caecitas quae eo procedit, ut nihil Deo detur illi exultantem. Amittitur Deus sine lacrimis, haud egre procul aretur; illi minimum quodvis lucellum praestetur, minima voluptas, minima oblectatio. Gratia ejus & odium nullum sunt nobis in discrimine. Quorsum istud? Semper eadem ob causam; quia Mundus nunquam illum cognovit; si enim cognosceret Deum hunc adeo misericordem, sapientem, potentem, iustum, & sanctum, nequam vitam duceret exles, non ita passim ruerent mortales in tantam morum corruptelam; non accederent ad aras ad illi contumelias inferendas; in honore haberetur cultus ejus, ac Templum; lex servaretur, & ultiones illius menterentur. Sed quia Mundus illum adhaerit ignorare, nihil est adeo abnorme facinus, a quo mortales abstineant. *P. Bourdaloue Tomo 2. Abhorrationum Christianarum.*

J. C. animam adhaerere ipso Incarnationis momento; seu quod haec praecipua pars

est illius humanitatem conficiens; seu quod anima primum corrupta fuit peccato, quod Verbum deleterum erat; seu tandem, quod cum libera fit in operationibus suis, capax est etiam merendi, cum corpus non mereatur, nisi quatenus organum est ad pie, sanctaque agendum. Quatenus si Verbum corpori tantum adhaesisset, non anima; anima quidem par fuisset promerendo aliquid remunerationis; sed capax minime extitisset meriti infans, quandoquidem ideo Sancta est infinita Sanctitate, quia adhaerit personae Verbi. *P. Novus.*

personae divinae.

Verbum animae adhaerens, per hanc simul adhaeret & corpori; seu ut inde fiat victima pretii infiniti, quam semel offerat Patri in Calvario, & quotidie in Ara usque ad Mundi finem, seu ut praeparat divinam Escaam, Panem vivificantem, ad alendas animas nostras ad immortalitatem. Ubi animadvertendum est, Corpus Filii Dei recipere in hoc temporis articulo triplex vitae genus. Primum est vita naturalis, quam obtinet ab anima sibi ingente. Alterum est vita moralis, quae non aliud est, quam communio meritorum animae, cum qua init societatem. Tertia est vita divina, & vivificans, quam obtinet a Verbo, quod est vita per essentiam, & efficit ut cum Sacram hoc Corpus nobis tribuatur in alimoniam, vim habeat animas nostras vivificandi, & corpora reficiendi. Ex triplici hoc vitae genere, primum dumtaxat amittit; duo reliqua in Sepulcro conservata sunt, & manent etiam in Eucharistia, ubi Panis hic vivus nobis communicat merita, & vitam J. C. cum accedimus ad illam cum iis dispositionibus, quae requiruntur. *Idem.*

Sacrum Corpus Jesu cum divina illius persona conjunctum.

Consideremus paullisper, Fideles, quid intenderit Dei Filius per hanc humilitationem, atque intelligemus saltem magnitudinem amoris ejus, qui illum ad tantam humilitationem perduxit: Non venit Deus in terras, ut Majestatis suae fulgorem ostenderet; haec non erat mens illius; sed, ut amor suus hic triumpharet; neque nobis sese obvium dare poterat in statu, qui aptius hoc nobis ostenderet, quam in Incarnatione, & in conjunctione ipsius cum humana natura. Cum ostendere voluit potentiam suam, creavit Caecos, Solem, & hanc Astrorum multitudinem, quae nobis illius testantur Magnitudinem. *Cali amarant gloriam Dei. (Ps. 18.)* Sed bonitas ejus praestat oppositum, ut sibi corda nostra conciliet: Se se demittit; Deus hic fit homo, ut illicita corda nostra; ita ut sese communibus ceterorum hominum infirmitatibus subjiciat; & bonitas haec tantam vim facit in illa, quantum Dei potentia in nostras efficit mentes. Ita Deus, cui compertum, atque exploratum erat cor humanum, voluit sese nobis offerre sub hominis forma, quia se a nobis voluit amari. O Dei humilitas, formam misericordiae ostendit, quidquid in ipso inest amabile! Quam palam amorem illius praedicat, & quam fortiter illi nostrum conciliat! *Idem in Adventu suo.*

Inventio Filii Dei in sua Incarnatione.

J. C. descendit inter nos, & vivere voluit in medio nostri, ut praedicaret in Mundo gloriam Patris sui; sed numquid labentibus faculis illum sua expectatio selescit? Haud ita sane. Sed praeter perversum Mundum hunc, qui obstruit oculos tuos, ne videant lumen, quod attulit nobis Mundi Salvator; alius est Mundus, Mundus fidelis, Mundus praesens, parvulus Iustorum, & Electorum Mundus. Hoc sibi reservavit J. C. hodieque sibi reservat. His datum est Dei Mytheria cognoscere, illud vero praecipuum Dei hominis facti. Ita est, S. Bernardus ait, hoc praestat ad vos, qui humiles estis, ad vos, qui subiecti estis, & verbo ejus audientes, ad vos, qui modum servatis in conditione vestra, & qui vosmet non queritis attollere super vos per ambitionem, ad vos, qui vosmet invigilatis, omnibusque operibus vestris, ad vos denique, qui meditamini perfectiones Dei vestri, & legem illius adimpletis. *P. Bourdaloue in Christianis Abhorrationibus Tomo 2.*

Quomodo essentia J. C. conficit, quae cepit esse hominis factum.

Verbum Caro factum est. In tribus verbis totum Incarnationis Mytherium, in quo Sapientia, bonitas, & Dei potentia aequae collucet. Bonitas quidem, quae illum cogit; & ut sese totum homini impendat sine exceptione, ita ut per incarnationem ac Deus vere fit homo. Omnes igitur homines, praesertim vero Christicolae agnoscant dignitatem, amplitudinem, quae credit illis ex ardua hac affinitate, quam eorum natura cum divinitate contrahit. Sapientia ejus elucet ex qualitatibus, quas in Salvatoris persona conjunct. Ipse Deus, & homo simul est. Nisi Deus fuisset, non potuisset ille nobis promereri tot gratias, quibus indigebamus. Nisi fuisset homo, non potuisset ille pro nobis divinae iustitiae satisfacere. Quatenus Deus, nobis tribuit suppetias, quibus carere non possemus. Quatenus homo nobis tribuit exemplum, quod nobis est necessarium. Elucet ejus potentia in conjunctione rerum earum, quae simul esse non possent videntur; & divinitatis cum humanitate, Virginitatis cum Materitate. Bonitatem hanc admiramur, & diligimus. Quantum fieri per nos poterit, imitemur Sapientiam. Potentiam vero nosmet subjiciamus; sinamus illam in corda nostra agere, neque resistamus illi. *Moralis Novi Testamenti Parisi in Novelle.*

Bonitas, Sapientia, & potentia Dei in Incarnatione collucet.

Contemplerur, quæſo, adorabilem ſalvatorem noſtrum in primo ſuæ Conceptionis inſtanti. Quid tunc erat divinum hoc obiectum? In ordine nature inſans erat, non ſecus ac ſibi ſili Ade: ſed inſans, quæ ex tunc rationis particeps erat in corpore perfectiſſimo. In ordine autem gratiæ, anima ejus immunis erat a peccato, virtutibus omnibus naturalibus, & ſupernaturalibus repleta, iſque in gradu præſtantiſſimo. Denique in ordine unionis hypſtatiæ erat Homo-Deus; videlicet homo ita perfectè Deo adheſens, ut ejus humanitas in omnia Divinitatis jura ingrederetur. O Myſterium admirabile! O abyſſum Sanctitatis, gratiæ, bonitatis, clementiæ, & amoris! Væ animæ Chriſtiana, quæ vel unum vite ſuæ diem præterire fuerit paſſa, quin adoret cum gratiarum actione divinam hanc humanitatem, quæ fundamentum eſt adoptionis noſtræ, & ſons inexhausus omnium benedictionum, quas accepimus, & Cælitus excepturi ſumus! *Idem.*

In Incarnatione Filii Dei miſericordiam ejus admirati ſumus, quia noſtram iudici naturam, ac in ſe noſtras recepit ærumnas. Juſtitiam quoque venerati ſumus; eſt enim homo pro hominibus factis faciens, eoſque liberans a demonum ſervitute. Verum ſi duplex iſta perfectio coaluit unquam in aliquo opere, ex in poenitentia luxiſſe dicenda ſunt. Hæc enim virtus admirabilis eſt miſericordiæ, & juſtitia commixtio; & qui intus ejusdem naturam perfeperit, affirmare non poterit, ultra earum ibi præ altera nitat. Hoc fuit miſericordiæ adinventum; Deus enim lacrimis noſtris ſe fleſcit patitur, criminum noſtorum obliſcitur, ut nos meminerimus; elicit ex noſtra mobilitate ſalutem, ex naufragio noſtro tabulam, & nos invitatur, ut ad hanc medicinam conſugiamus poſtulationibus Sacramentorum: *Vivo ego, nolo mortem peccatoris, ſed ut magis convertatur, & vivat.* Quod Tertullianum impulit, ut exclamaret: *O nos beatos, quorum cauſa Deus jurat! O miſerios, ſi nos Deo jurant credimus!* (Tertull., l. de poenit.) Itaque Poenitentia eſt merus effectus miſericordiæ, & Tertullianus idem eos damnans, qui in illius ſervitute comabant blaſphemiam, jure docuit hanc pro gratia potius eſſe habendam, quam loco ſupplicii. *Quod ſervitiam exiſtimas, gratia eſt. Paenitentia Oraciones Paris Senault ex Oratorio Tomo primo.*

Quinam ſeri poteſt, ut homo extollatur iſque ad dignitatem filiorum Dei? Vin ſere, quod procuraverit homini tantum honorem, quo erat indignus? Audi quomodo id fieri poterit: *Et Verbum caro factum eſt.* (Joan., 1.) Ex quo Dei Filius dignatus eſt fieri Filius hominis, mirum non eſt Filium Hominis factum fuiſſe Filium Dei. Verum caro factum eſt. Hac cauſa eſt liberationis noſtræ, ac felicitatis. Carnis vocabulum ſape totum ſignificat hominem in Scripturis. Cum dicit Evangelium: *Videte omnis caro ſalvata Dei.* (Luc., 1.) ſignificat hoc viſum iri ab omnibus hominibus. Evangelium non loquitur niſi de eo, quod abjectiſſimum eſt in homine, ut hinc intelligamus, quæſoſque Dei Filius ſeſe propter nos humiliaverit noſtram naturam adumens. Quæ enim ſancti comparatio poteſt inter Verbum Divinum, & carnem mortalem, ac perituram, Deum inter & hominem, inter Creatorem, & creaturam? Et quid non debemus ipſi Filio Dei, qui dignatus eſt ſubire pondus inſanitatum noſtrarum indutus carne corruptibili, quin ulla in nobis extarent merita, in quorum gratiam nobis adeo ineffabile munus clarigaret? *Lambert, Tomo 3.*

Jeſus Chriſtus ex ipſo ſuæ Conceptionis primordio factus eſt Rex noſter, Dominus, & Judex. Scriptura ſtatim his illum titulis colit. *Dominus Legiſer noſter; Dominus Rex noſter.* Ipſe factus eſt nos. (Iſai., 33.) Illum ſub hiſtitulis veneramur, ſed ſciamus, Regnum illius de hoc Mundo non eſſe; & neque hic operum noſtorum mercedem præſtolemur. Natura, & demon jam inſurgunt adverſus Regem hunc, pro quo nos ſtare prohibemur. Utram partem ſequemur? pro qua ſumus dimittatur? Hic inſans Deus noſter eſt Pontifex. Pater ipſius ſacrum hunc illi contulit characterem, ſuper Sanctam illius humanitatem totam Divinitatis actionem effundens. In ipſo intereratæ Virginis Sinu, ac primo ſuæ Conceptionis articulo primò obulit Sacrificium; in quo ipſe unus ſimul ſuit Sacerdos, Victima, & Altare. Ex illo ipſo noſter quoque Mediator eſt. Tunc munere hoc ſungi cepit, neque deinceps illud unquam interpellavit, neque interpellabit. *Semper vivens,* Apollolus ait, *ad interpellandum pro nobis.* (Ad Hebr., 7.) Ex illo Jeſus Chriſtus eſt Sponſus noſter. Vetus, ac novum Teſtamentum æque illum nobis exhibent hæc ornatum ſuaſiſſimam qualitate, cujus vi contrahit cum animabus noſtris arctiſſimam aſſinitatem, ſeſe illis conjungens ſacris vinculis caritatis arctiſſimæ. Propter Sanctam Incarnationem ſuam eſt etiam frater noſter, ſicuti noſtrum caput, & prototypus eſt, quatenus Verbum Incarnatum. Neque in Calvario tantum noſtrum eſt exemplar, ſed ſicut ab ipſo conceptionis ſuæ momento in Sinu Deiparæ. *Moralis Novi Teſtamenti Paris Neuville Tomo primo.*

Cum Filius Dei carnem aduſſiſſet, vivere voluit, non ſolum ut nos per ſuam incarnationem, mortemque redimeret, verum etiam ut nobis eſſet exemplo Sanctæ vitæ, ut nos mores noſtros componentes ſecundum hoc exitium ex-

emplum, poſſemus vitæ ratione immutata mereri gloriam, quam ille nobis Sanguine ſuo comparavit. In terris yſus eſt non ſolum quatenus Salvator, ſed quatenus legiſlator; non ſolum ad naturam noſtram, quæ perierat, reparandam, verum etiam reformandam, atque ſanctificandam. Cum Salvator venit in Mundum, omnia ibi inculca nactus eſt. Flagitia omnia univerſum terrarum orbem inundaverat. Omnia ibi erant ſus, deque permixta; corruptio ubique graſſabat. Nihil minus quærebatur, quam Deus ad aſſendendam tot tantique malis congruam medicinam. Nos Mandi gloriæ ſuſpicimus tamquam magnum aliquid. Salvator autem per humilitatem ſuam nobis olendit fatalis hujus lucis mendacium. Nos inharebamus bonis Mundi hujus, demoni voluptatum devoti; & ille voluit naſci, & vivere pauper; ſuſcite toto vite ſuæ ſpatio vir dolorum, voluitque tandem in turpiſſimo Crucis ligno animam efflare. *Dictionarium Morale Tomo 3.*

Cum mentem appellimus ad Incarnationis diviæ Myſterium conſiderandum, & videntes Jeſum Chriſtum eo in ſtatui, in quo fides nobis illud proponit, cogitemus; ad Dei gloriam reparandam defendende Deum de ſolio Maſteſtatis ſuæ, neque cenſuſe hanc nimis oneroſam eſſe conditionem, ita ſeſe humiliare, atque exinanire; nec cognoviſſe conſilium hoc apertus, neque pretium ullum, quod æquare poſſet bonum a ſe reparandum: quocumque pretio hoc inſiſti ſtatutum fuiſſet, maluit ſeſe graviſſimæ humanæ ſiſtibi ſtatutum miſeriſiſſe ſubjicere, quam non deſerre Patri ſuo gloriæ eidem prætereant, & non pati, ut ne minimus quidem gradus illi deperiret. Quantumvis parum ratiocinemur, & hæc principia intelligamus, en quænam ultra occurrant illationes, a nobis hauriende. Igitur gloria Dei bonum eſt quod omnia excellit bona; quandoquidem extra Deum non eſt bonum, cui Dei Filius non adreſtavit propter hujus gloriæ reparationem. Nihil igitur eſt, quod ſacrificare non teneatur gloria Dei; quandoquidem Filius Dei ſeipſum pro eadem devovit. Nihil igitur majus eſſe, ac dignius viro rationabili, multoque magis homine Chriſtiano, quam Dei gloriam procurare; quandoquidem hoc dignum fuit Homine-Deo. E contra vero Dei gloriam ledere ſummum eſſe malum, quia hoc tanta eſt Dei contumelia, ut expiari non poterit niſi meritis Dei, & ſingillatim omnibus doloribus, & opprobriis, quo ſuſtinuit, & quibus ſe ipſum obiect. Ideo nihil nobis pretioſius, Sanctius, & antiquius eſſe debere niſi Dei gloriam, & nos non poſſe melius zelum noſtrum impendere, quam illum, quantum in nobis ſitum eſt ad ejuſdem incrementum eſſundere. *Pater Bourdaloue in Chriſtiani Adorationibus.*

Spiritus ſanctus ſuperveſte in te, & virtus Aleiſſimi obmbrabit tibi. Hiſ verbis utitur Scriptura ad innuendum modum, quo Spiritus ſanctus ſe geſſit in Verbi Incarnatione in Virginis alvo. Primum quidem operis factendi conſilium inſiſt in alio perſone Sanctiſſimæ Trinitatis. Illud mox communicavit Propheta, antequam illud perſiceret, perfectumque revelavit Apollolis, univerſe Eccleſiæ, nobiſque ſingillatim, quibus illius adeo perſpicuum cognitionem, & fidem adeo vivam tribuit. Agnoſcimus hanc gratiam ceterarum principum. Hanc alii nationibus non impertiunt: non ſecit taliter omni nationi. Sentiamus ergo gloriolum hoc, tantique momenti beneficium: illius rationem habeamus; & diligentiſſime eam cavemus, ne vel nobis præſcripiatur, vel nobis inutile fiat. Acrem in corde noſtro dolorem excitemus eo quod hæcenus huic nos ingratos præberimus; & conſtanti, firmoque conſilio ad Sanctiſſimæ Virginis exemplum proponamus in lucro ponere gratias, quas Dei Filius quotidie per Sanctiſſimam Spiritum nobis communit. *Moralis novi Teſtamenti ſermo primo.*

Incarnatum Verbum in Sancta Virgine alvo clauſum triplici in ſtatu reſpicere poſſemus; videlicet in ſtatu annihilationis, conſecrationis, mortificationis. Primum enim ſe humiliat, & exinanit, ut inquit Apollolus: *Exinanivit ſeipſum.* (Ad Philipp., 2.) Deinde ſe offert, ac devotè Patri propter gloriæ ipſius reparationem, & hominum univerſarum ſalutem: *Sacrificans, & oblationem multam; tunc dixit: ecce unio.* (Hebr., 10.) Tertio eſt in ſtatu majoris, & jugis mortificationis: habens eam rationis ulum perfectiſſimum, continet ſe novem meſes in Virginis ſenſu clauſum; quia per omne hoc temporis ſpatium ulum ſenſuum ſuorum uſa fruatur. *Propter te meritiſſimus tota die. Societas ad poſtendum Domini noſtri amorem. (Eſalm., 43.)*

Salvator adorabilis, qui cum ſis Deus omnipotens, æternus, æqualis rebus in omnibus Patri, neque hoc in ſtatu omnium expertis humiliations, ut huius compos fieres, voluſti humanam naturam adumere, ac deinde ſervi formam, immo etiam peccati ſimilitudinem induere, ut per exinanitionem tuam Patri tui gloriam reparares, naturam noſtram in honore collocares, noſtramque obunderes ſuperbiam, ac aperires inexhausitas opes, quæ in humiliatione continentur; adoro te in hoc ſtatu, annihilationem maximo cum obſequio, cujus capax eſſe poteſt creatura agnoſcens ſupremum Eſſentia: tuæ imperium, maſteſtatis tuæ magnum dinem,

J. C. de ſolio ſuæ maſteſtatis defendit, ut Dei gloriam repararet.

Miracula que ſubſeſcunt Incarnationem Filii Dei.

Spiritus ſanctus cooper. Incarnationis Myſterio.

Quomodo nobis colendum ſit Verbum Incarnatum in ſinu Virginis.

Actus adorationis ad colendum Verbum Incarnatum in ſinu Virginis.

dinem, & omnimodam; quam tibi debeo ſervitute in ipſo etiam ſtatu maxime tuæ humilitatis. Cultum vero meum cum illo conjungo, quem tibi Sancta Virgo, Angelique omnes tibi hoc in ſtatu delulerunt; quoniam mihi met humilare non licet infra nihilum nature, & gratiæ, quod eſt mihi eſſentiale. Ad honorandam autem hanc exinanitionem tuam, teſtandumque deſiderium meum imitandi illam pro viribus, cupere me proſeſtor procurare gloriam tuam per omnimodam me ipſius annihilationem, & eorum omnium, quæ poſſideo, ſi hæc aliquid gloriæ tuæ poſſent conferre. Verum cum hæc nihilum proſunt, cupio faltem memet infra creata omnia ſubjicere propter amorem tui, me glorioſorem exiſtimas, ſi coram te, & pro te humiliatus fuerò, quam ſi univerſo terrarum orbi imperitarem. *Ex ordem Teſtamenti de Societate Chr.*

Quis cogitaſſet unquam futurum, ut Divinum Verbum humanam ſuſciperet carnem, de Sinu Patris in Creaturæ ſinum diſlapſurum eſſe, cum ſit immenſum; in tempore accepturum naturam noſtram cum ſit æternum; atque cum ſit omnipotens, futurum eſſe noſtras infirmitates? Quis credidiſſet unquam Deum infinite divitem, Sanctum, a nullo pendentem, exhaurire voluſſe omnia noſtra paupertatis mala, ut nos in bonorum ſuorum partem arceſſeret? adumere carnis ſubditæ peccatis ſimilitudinem, ut ſuam nobis Sanctitatem communicaret? trahere graves, & turpes noſtras ſervitutes catenas, ut nos in libertatem vindicaret? Agatur tibi quidem Æterne Patris, immortalæ gratiæ, qui hodierna die dedidiſt nos Inſenitum tuum, & in perſona illius, quiſquid tibi erat cariſſimum, tibi autem Verbum Divinum, quod factum id, quod non eras, quin cæſares id eſſe, quod eras; noſtra ſuſcepit mala naturam noſtram ſuſcipiens; tibi demum Sancte ſpiritus, qui hoc operatus eſt ineffabile Myſterium in caſtis viſceribus Virginis, quæ ſine Virginitatis detrimento futura eſt Dei Mater. *Ex hiſtoriæ Sanctorum elegit Tomo primo.*

Satis vitium non fuit Jeſu Chriſto idolorum cultum evertere, ac demoniſis ſilentium indicere; humanam quoque facientiam fregit, Philoſophis loquendi abſtulit facultatem; Sedæ illorum locum ſecerunt Eccleſiæ, eorumque dogmata mandata ejus; quæ tota ceſſit Athenarum ratio, & eloquentia. Hic Porcius ſuperbiam contudit, hic Lycei auditoriam, aliaſque Græcorum ſcholas evertit. Hic ubique calumnias deprehendit, in Philoſophia mendacia nactus eſt, & probavit Philoſophos non inſanire minus, quam Poetas; immo inſaniam eorum multiplicem eſſe, atque graviorem. Ex iſis, qui ſpeculationibus abſciti erant, hanc extorſit conſeſſionem, illos ſomniale, cum meditari voluerant; & offendiſt magno in opinionum numero me unam quidem ad veritatem attingendam acceſſiſt. Hoc pacto cum Mundi Sapientibus geſſit Jeſus Chriſtus, & ita Jurgis, ac eorum contentioſiſſimam ſinem iniecit. Eas omnes reſeſſes, univerſos ſimul conciliavit. *Socrates Chriſtianiſmus Baſili.*

Ante quam Jeſus Chriſtus naſceretur, aliqua percrebuerat dubitatio. Leviter veritas ipſa perſtrigebatur; neque deerant ſuſpiciones, & conjeſſuræ veritatis. Qui omnium maxime intelligentes, hi omnium maxime verecundi erant, neque audebant loqui. Trepide, atque hæſitantes de vitæ alterius negotiis verba faciebant, ſemper invicem conſulentes, & in vulgus proſerent. Non ideo tamen obſtateo; quomodo enim poſſent invenire veritatem, quam quærebant, quandoquidem nondum nata erat? Opus erat, ut veritas, quæ Jeſus Chriſtus eſt, caro fieret, ut ſenſibus noſtris ſeſe ſubiſceret, & familiariter cum hominibus converſaretur, ut ſeſe videndam, atque attrahendam præberet. *Idem.*

Statim ac Virgo aſſenſa eſt, Spiritus ſanctus ex puriſſima Sanguinis ejuſdem parte exiguum Corpus emiſxit; & mox animam creavit, quæ corpori eidem conjuncta fuit. Mox Dei Filius perſonaliter, & ſubſtantialiter adheſit utriſque, & ex hac divina conjunctione cum humana natura, totum quid, & adorabilis eſt deus perſona, quæ vocatur Jeſus Chriſtus, qui verus eſt Deus, & verus homo; & hoc Incarnationem vocamus. Myſterium hoc adeo ſuave eſt, ac tot referunt illecebris, ut ſanctus Auguſtinus illud conſiderans nunquam fatigaretur. Ibi omnes Dei perſeſſiones mirum in modum collocent. Quorum iſis præteritiſſis, quarum meditatio ad mentem occupandam, quam ad inſtantiam cor eſt aptior, duabus tantum immoror, Sapientiæ videlicet, & bonitatis. *Pater Croſſet in Adverſ.*

Dei Sapientia in Adorabili hoc Myſterio in tribus poſſiſſimum elucet. Primo, in eo, quod nacta eſt medium, quo divina ſimul juſtitia, ac miſericordiæ ſatiſfieret; Juſtitia quidem poſcenti, ut homo dignis plereterer ſuppliciiſiſſis, ſatiſfactum eſt per paſſionem, & exinanitionem Dei; Miſericordiæ vero per hominis ſalutem, & redemptionem. Homo ſolus gratiam mereri non poterat; Deus ſolus non poterat pati. Quamobrem Deus factus eſt homo, ut quætepus homo poſſet mori, & quatenus Deus ſalvos facere,

Hic ſermo eſt ſancti Leonis. Secundo, Deſ eluxit ſapientia in eo quod inicit, conſilio innocue ſatiſfaciendi ambioſæ hominis cupiditati. Voluerat quippe Deo ſimilis fieri: hæc eſca Dæmon illum in ſuas plagas irrecitavit; ſed ambitio, & lapſus illum Dæmoni ſimilem fecerant. Modo vero licite, & non ſine meritis hæc ſibi comparare poſſet ſimilitudinem, quæ ardentiſſime optabat. Tertio, nitet in medio quod excogitavit, ut Deus cognosceretur, & diligeretur. Cum enim meritis eſt Spiritus tuo Cælo ſuper nos elatus, nobis arduum erat illum amare. Nobis ille quidem propoſuerat quamdam adbrambitionem omnium adorabilium perfectionum ejus in creatione, ac regimine Univerſorum, itant nos inexcufabiles ſimus, ſi minus illum diligamus, poſtquam nobis aperuit theſaurus Sapientiæ, potentia, & bonitatis, qui magno hoc in orbe conſucant. Sed homines creatis rebus inherentes ad eas debitam Creatori gloriæ tranſulerant; & quin iſis tamquam mediis uterentur; in illis poſtremum ſinem ſuum collocabant. Videns igitur Deus hominem acquiri poſſe per ſenſus, & ſimilitudinem; ſe nobis ſubiſciet ſenſibus noſtris. & homo nobis ſimilis factus eſt. In terris viſus eſt, & cum hominibus converſatus, Tertullianus ait, ut homines cum Deo agere, & converſari perciperent. *Idem.*

Ad examen revocandum eſt, Primo, quomodo per conjunctionem Verbi cum Sancta humanitate homo factus ſit Deus, & plenitudo Divinitatis, uti loquitur ſanctus Paulus: *habites in illo corporaliter,* hoc eſt realiter, atque ſubſtantialiter; ita ut fieret inde plenitudo Sapientiæ, Veritatis, puritatis, potentia, bonitatis, & miſericordiæ, & generatim plenitudo Eſſentia: diviæ, omniumque adorabilium perfectionum illius; ita ut Sanctam hanc humanitatem propterea debeam adorare lætæ cultu ſicut Deum. Fatendum mihi eſt, me ab illa pendere in ordine nature, & gratiæ, me ab illa ferri, ſuſtineri, animari; me per illum tamquam instrumentum illi ſubſtantialiter inhaerens, regi, & ſanctificari. *Pater Graſſer.*

Humanitas Sancta ut Divinitati allociaretur, neceſſario extendenda fuit propria ſubſtentia, ut deinceps in Deo tantum ſubſiſteret: Si enim per ſe ſubſiſteret, efficeret perfectam a Verbi perſona diſtinctam: ideoque in Jeſu Chriſto duæ fuiſſent perſonæ, quod fidei oppoſitum eſt. Ut hoc argumentum ad morum diſciplinam redigatur, conſiderandum eſt, quod ſanctus Thomas ait: ubi duæ ſimul coaleſcunt Eſſentia: fortiorum ad ſe trahere inferiorem, eamque quoad poteſt in ſuam transformare naturam. Ita ignis magis actuoſus eſt, lignum autem non ita. Ita in ordine civili; cum Princeps ubi ex plebe uxorem ducit, hanc Regiam facit, & in ordine gratiæ, cum Deus beatis ſe conjungit, hos ut ita dicam Deos efficit ſimiles ſibi. Ideoque in ordine morum Chriſtiana: vitæ, ut unum cum Deo ſas, Dei ſubſtentia tibi aſſumenda eſt, ut nonſiſt in illo & per illum ſubſiſtas. Si nobis adit duplex ſubſtentia: genus, quorum altera phyſica ſit, moralis altera; prima conſpicitur omnia natura ſubſidia, per que in Mundo ſubſiſtimus, honorem, bona, conſanguineos, amicos, robur, valedudinem, exiſtimationem, celebratam, ingenium, prudentiam, fortitudinem, & induſtriam. Altera vero continet omnia ſubſidia ſpiritalia, quæ alunt ſpem noſtram: lumina, cognitiones, virtutes, opera bona, merita, bonos habitus, & alia hiſ ſimilia. Quæcumque autem habeas natura, vel gratiæ talenta, nunquam perfecturus eſt, & transformatus in Deum; quia hæc omnes ſubſtentias evertat. Non dico tamen tibi negligenda eſſe opera bona, hæc enim eſt illuſio, & impietas: ſed aſſero nequaquam tibi conſidendum eſſe in iſis, quæ bona ſas, ſed in uno Deo, qui, ut David ait, eſſe debet tota ſubſtentia tua, atque præſidium. Ita ut ſicuti unus ille tibi amandus eſt, eo modo, quo vult; in unum illum ſperes, & per unum illum ſubſiſtas oportet, quin tamen quidpiam negligas, quod ſit offici tui, & quod pertinet ad perfectionem tuam, cuſuſmodi ſunt mortificationes, & opera bona. Hæc eſt imago Jeſu Chriſti ſuper terram: Sancta quippe illius humanitas non ſubſiſtebat per ſe, ſed per Verbi perſonam, quæ ſuſtinebat illum in eſſentia naturali, & morali, & quæ fundamentum, ſons, & principium erat Sanctitatis illius. *Idem.*

Conſiderandum eſt, J. C. cum verus eſſet homo, & verus Deus, non ſolum habuiſſe corpus, uti nos, ſed etiam rationalem animam tribus facultatibus præditam, uti nos, ſed etiam memoria, intellectu, & voluntate; animam hæc corpori ſuo, ac divinitati fuiſſe conjunctam; hæc pulcherrimam fuiſſe creaturam, quæ uſpam in Mundo vita fuerit, & videri poſſit; cum Deus in Ordine Providentiæ, quam ſibi præſcripſit, nequeat quidquam perfectius facere; Angelos, ſi cum hæc conferantur, non niſi ſtella æſigua eſſe coram Sole; illam a primo etiam momento omnes excogitabiles pulchritudines poſſeſſiſſe, & ſibi conſtituiſſe amorem omnium beatorum Spirituum, qui a Deo juſti ſunt illam adorare, ut nos docet Apollolus. Hanc, ut illi, animæ præ, veneramini, eique de omnibus hiſce naturalibus perfe-

In Incarnatione ſubſtantia: humanitas repleta fuit divinitate.

Hoc eodem momento humanitas eura erit propria ſubſtentia, & induit illa Verbi Divinitatem.

Excellentia Animæ Saluatoris in ipſo Incarnationis momento.

Oculos ille coniecit in Virginem: hanc ille jam pręsigna-
verat tunc cum mortali veneno a Serpente primis parenti-
bus nostris effuso, tratus futurum edixit, ut Muller caput
ejus contereret. Mox ut Abrahę fidem, atque obedientiam
remuneraretur, afferit omnes gentes in illius progenie be-
nedictionibus esse cumulandas. Denique per Prophetam pol-
licitus est ex femine David germin proditurum; & ex hoc
germine Florem, super quem Domini Spiritus conuiesce-
ret. Ita manifestis subinde argumentis indignabat Nati-
uitatem hujus Virginis, quę Messiam erat paritura, qui post-
quam plures vixisset annos, & inter homines conversatus
fuisset, non sine eximie caritatis prodigio Crucem ascende-
ret, ut illos attraheret ad se. Ex secundo Sermonis Academię
Anno 1683.

De humilitate Filii Dei in Incarnatione.

Incarnationis Mystrium humanarum mentium captum ex-
cedit, unisque Dei Spiritus nobis æquum illius conceptum
adstruere, cumque satis exprimeret poterat; quod unico præ-
stitit verbo. Semetipsum exinanivit. (ad Philipp. 2.) Hoc est
magnum illud arcanum in Deo absconditum ab æterno, ac
revelatum in tempore. Quid est Verbi Incarnatio? est Dei
exinanitio. Hoc omnia complectitur. Se ipsum exinanivit
Deus hic Majestatis. Quo pacto? quia cum Deus esset, fa-
ctus est homo, & quia ab homine ad Deum, qui Supre-
mum est ens, vel a Deo ad hominem, qui non nisi nihi-
lum est, insinatum intercedit discrimen? Post hoc nihil mi-
hi mirum videretur in reliquis Mysteriis Vitę Filii Dei.
Deus enim homo factus amplectitur paupertatem, contemp-
tum, passionem, Crucem, quę omnia consecuta sunt humi-
litationem, quam suscepit. Quod autem Deus, quamvis Deus
esset, hominem se facere voluerit; ad id ægi minime pos-
suit nisi per excessum amoris, & nullis circumscriptam fi-
nibus Caritatem. Si homo se se ad abjecti verniculi, vel
formicę statum demitteret, ille semet ipsum destrueret: di-
cetur, ac semet in quamdam exinanitionis speciem red-
diderit; quid tamen hoc est, ubi cum Incarnati Dei
statu conferatur? Tandem enim aliqua interest ratio inter
hominem, & abjectissimum vermem; sed Deum inter
& hominem, nulla. Pater Bourdaloue in Ascensu re-
cessibus.

J. C. non solum factus est homo, & humanis obnoxius infirmitatibus sed etiam formam induit.

Scripturę satis non est docere, Unigenitum Dei homi-
nem factum fuisse, sed utitur verbo, quod innuit ipsum in
hominie elegisse id, quod in eo crassius est, magisque ter-
ram sapit: Verbum Caro factum est. Caro hæc adeo contem-
pibilis, ac tot obnoxia miseris; Caro hæc, quę nobis
cum brutis communis est, ab eodem sibi associata fuit, ea-
que illi cum nobis communis facta. Non ne hominem se
faciens debebat saltem se facere perfectum hominem? vide-
licet semet eximere a pueritę infirmitatibus, & uno ictu
repente in lucem prodire, qualis primus hominum parens
effectus fuit? Non ita; placuit illi in Virgineis alvo gigni,
ut reliquos pueros; voluit, ut ceteros, se infanrem qua-
set, omnibusque ætatis illius infirmitatibus subjeci
idem.

J. C. noluit in Mundum prodire, quam Monarcha quod Universi Domini erat, se illi-
tina.

Quamvis Jesus Christus se Infantem præstitit, poterat
Monarchę speciem induere, a nullo pendens, supremi-
que potestatis quidem, sed noluit, voluit subdi; & quod
amplius est, Servi formam suscipere. Verum quidem est
iuxta verbum, ac testimonium Apostoli ipsum servi spe-
ciem dumtaxat accepisse; & sub hac forma Regem re vera
fuisse, & Dominum Universorum; sed hoc ipsum stu-
porem nobis injicere debet, quod qui totius terrarum orbis
Rex, & Dominus erat, se se ad Servi usque formam
abjecit, ut semet magis, magisque exinaniret. O exi-
nitiones, & humiliactiones Dei mei, quam incomprehen-
sibiles estis! At non ne mihi erubescendum est, atque ad-
dendum, hoc me vix, & ne vix quidem intelligere, & cre-
dere posse; cum videns has Dei mei dejectiones, soveam
animo superbiam, quam ubi accesserit occasio, & ipse sen-
tiam, & alii palam intelligant? Pati ne possum non ægre,
si quid mihi accidit adversi? Æquo ne animo sustinere
possum, si quompiam verbo laceor? Excipere ne possum hi-
rari mente, & sine acrimonia monita eorum, quos mihi
pręposuit Deus? Quam mollis sum, & quam facili negotio
succento corripentibus; & si studiis meis minus indul-
geat subtrahat! Tantum abest me velle subijci, ac Sal-
vatorem imitari, ut semper per gradus altius evehi concu-
piscam. Cur superbis veris, & vitiis? (Ecl. 10.) Hęc Spi-
ritus sancti exprobratio ad omnes, & singulos spectat; quia
homo quilibet ex se contemptibilis est. Spectat etiam ad
omnes Fideles; quoniam fideles omnes per fidei suę charac-
terem adorant Deum exinanitum. Sed quo potiori jure no-
bis assumendum sunt omnes Jesu Christi sensus? Heu! sub
humilitatis integramenti majori tenemur crescendi cupi-
ditate, quam alius quilibet. Non ne hoc est nostram
mentiri professionem? & nosmet mendacii redarguere? Idem
ibidem.

Incarnatio Verbi maxime est fidelis & Religio- nis no-
stra Myste- rium.

Incarnationis Mystrium, quod eo ipso adimpletum est
temporis articulo, quo Angelus illud Sanctissimę Virgini
nuntiavit, & ab eadem consensus habitus fuit, respicien-
dum erat tanquam omnium Mysteriorum principium, Re-
ligionis nostrę fundamentum, fidei nostrę basis, absolutissi-
mum Opus Omnipotentis, prima nostrę felicitatis causa,
antonastice Mystrium, ut loquitur sanctus Paulus, boni-
tatis, & caritatis Dei erga homines, comprobata a Spi-
ritu, ab Angelis visum, Gentibus prædicatum, a Mundo
credatum, & elevatum in gloria. Magnam pietatis Sacramen-
tum, quod manifestum est in carne, creditum est in Mundo,
assumptum est in gloria: (1. Tim. 3.) Pater Croiset in Ascen-
su.

Dum Angelus loqueretur, Maria supernaturali afflata lu-
mine ineffabilis hujus Mysterii œconomiam, omniaque ad-
mirabilia intellexit, & se coram Deo exinanens, ecce, ex-
clamavit, ancilla Domini; quandoquidem dedignatus non est
in me, quamvis indignam, oculos conijcere; fiat mihi secun-
dum verbum tuum; tunc felici illo temporis momento eva-
nuit Angelus, & Spiritus sanctus ex purissimo Beate Vir-
ginis Sanguine, absolutissimum corpus effinxit, creatamque
polcherrimam animam Deus utrumque substantialiter in
Verbi persona conjunxit, quod hoc pacto factum est caro:
Et Verbum caro factum est. Eodem momento Angeli omnes
hominem-Deum venerati sunt; eodem alvus purissimę Vir-
ginis Incarnati Verbi Sanctuarium factum est: eodemque
adimpleta fuerunt omnia Prophetarum Messiam promitten-
tium oracula. Hodie Davidicum est implerum Oraculum: (Hos. 1.)
Sanctus Gregorius Neocæsaree inquit; quoniam venit. Na-
tura universa præ gaudio exultavit eo momento, quo Deus-
homo in terris apparuit. Hodie, qui est, gignitur; sanctus
Chrysolomus inquit; (Hos. 11.) Qui est, sit id quod non
erat; nec cum Delictis in terra factus est homo. (De divina ge-
nerat.) Hodie, Geison ait, completa sunt omnia desideria. Quot
in uno tantum Mysteria! Quot in hoc Mysterio miracula!
in Jesu Christo Homo Deus; in Maria Virgo Despara; &
in nobis, in quorum gratiam hæc omnia miracula facta
sunt, legitimi filii Dei. Idem.

Ita, Fratres, ajebat sanctus Augustinus: Talis fuit ista
susceptio, qua Deum hominem spores, & hominem Deum. Hu-
jus Incarnationis talis effectus ut homo se ipsum vi-
derit elevatum usque ad Deum, in Jesu Christo, & Deus
in hoc eodem Jesu Christo se ad hominis formam red-
dum confpexerit. Deus verus homo, & homo hic verus
Deus, Naturę duę Divinę, & humanę in una, eadęmque
persona consociata. Nulla inter utramque naturam in hac
personę unitate confusio. Verbum caro factum est, & per
realem hæc, substantialēque Verbi cum humanitate con-
junctionem, Verbum Incarnatum sibi proprias assumptit
omnes naturales hominis miserias; & homo factus est par-
ticeps omnium magnalium Dei. Ineffabile Mysterium; ne-
cessaria Spiritus submissio; nam, ut sanctus Chrysolomus
ait, non quarimus hoc in loco quę virtute, vel quo modo
Verbum æternum naturam humanam ad hoc præstantissi-
mum scedus exerit. Neque hic quaeritur, quomodo hoc factum generat-
ur, aut fieri potuit. Ubi enim Deus vult, ibi natura esse ce-
dit. Voluit, potuit, descendit, & salvavit. Quam ubi fons
piarum cogitationum, sensuumque amoris, grati animi, &
admirationis in hoc Mysterio ineffabili! Pater Croiset in
Ascensu.

Fieri nequit, ut suam erga homines Deus caritatem ma-
gis testaretur, quam humanam carnem assumens. Et sane
si optionem nobis fecisset Deus, ut manifestum aliquod sui
erga nos amoris peteremus argumentum; & ipse sibi signum:
(Hos. 12.) nunquid nobis in mentem aliquid tale petendum
occurreret? Nunquid hæc nobis incidisset cogitatio expen-
di, ut Deus homo fieret, & ille nobis in omnibus similis
factus præter culpam, omnes ætatis nostras subiret, ut
melius omnibus infirmitatibus nostris compareretur? Ta-
men hoc prodigium, quod ne petere quidem fuisset ausi,
miraculum hoc, quod humana ratio stultitiam putasset; il-
lud miraculum est, quod Divina Sapientia operata est, ut
nobis ostenderet, quomodo nos dilexit Deus. Nunquid no-
bis probatus est hic caritatis excessus? Quis autem nos-
ter est animi grati sensus? Idem.

Quid Domino erat profutura nostrę redemptio? quid illi
collatura erat hæc cum nobis similitudo, nisi ut nos gloria
suę participes faceret? Num ignorabat se de ingratis tan-
tum benemerit? quomodoque sumptus erogaret, quæcumque
flagraret caritate, quodcumque nobis præberet exemplum,
Mundum illius semper fore inimicum, neque delaturos un-
quam in Mundo proceres, & impios homines; nihil tamen
illud deterere potuit, quominus populum suum indignum
beneficiis prosequeretur. Videat qualem caritatem, dedit nobis
Deus. Videte, ingrati, quam vobis in adorabili hoc My-
sterio dilectionem Pater Cælestis impenderit, & nos re ipsa
esse Dei Filios, dilectum hujus hominis Dei populum, ejus
coheredes, & fratres. Divinum Verbum potuit hominis
carnem assumere, quoniam artissimam cum hominibus contra-
heret affinitatem. Deus, qui se humiliat usque ad exi-
nitionem suę, ut ira dicam, factus puer, omnibus puerorum
naturalibus infirmitatibus obnoxius, idque propter amo-
rem hominum. Credimus ne istud miraculum? Num fatis
ineffabile miraculum istud cognoscimus? Heu Domine!
Humiliactiones tuę, omniaque miracula, quę in hoc ad-
mira-

Modus quo Incarnatio Mysterium adimpletum est.

Serm. de Ann. Marię

Moralis mi- rabiliter

Non prode- rat Verbo æterno se ingratum se neceretur.

mirabili Mysterio operaris, mihi stuporem injiciunt. Quan-
tumvis humana mens ea nequeat assequi, ratio mea mihi
dicit, consilia tua luminibus meis esse majora; sed illud
non assequor, quod Homines hoc Mysterium credant, te
vero non diligant. Et polt has animadversiones, nunquid
ego quoque ex eorum numero futurus sum? Pater Croiset.

Dei Verbo venit ut pa- lam homini- bus Dei glo- riam pate- ret.

Æternum Verbum carnem factum hominibus Dei gloriam
aperuisse explicite docet sanctus Joannes Evangelista; Ver-
bum caro factum est, & habitavit in nobis, & vidimus gloriam
ejus, gloriam quasi Unigeniti a Patre. Quamvis illatio! non ne
longe altius Evangelistę concludendum fuisse videtur, at-
que dicendum: Verbum caro factum est, & sub hac mor-
tali carne, qua circumdatus est, nos Divinitatis suę gloriam
celavit? Si enim Dei gloria palam erat hominibus aperien-
da, hæc omnino patefacienda erat per humiliaciones Verbi;
& Verbum humiliatum dumtaxat efficere poterat, ut
Dei glorificati excellentiam intelligeremus. Itaque, sanctus
Augustinus arguit, nisi sanctus Joannes dixisset, Verbum
carnem factum fuisse, nequaquam dicere nobis licuisset, nos
Dei gloriam vidisse. Quid enim est Dei gloria, de qua
agitur, & in quo sita est? qualis a nobis est hic intelli-
genda? Gloria hæc quę in Deo est, & quam cognoscere
cupimus, non aliud est, quam Dei perfectiones. Ideoque
ostendere hominibus perfectiones Dei idem est, ac illis Dei
gloriam aperire. Has autem non ne mirum in modum aperit
nobis in adorabili Incarnatione sua Filias Dei? Christi-
ana adhortationis Paris Bourdaloue sermo 2.

Cur Dei Fi- lius factus fuerit crea- tura per hoc Mysterium.

Patendum est Fideles, aliquo esse admodum mirum a-
morem, quo Deus adactus fuit, ut se in rerum creatarum
classe infereret ad hoc, ut hominibus se conspicendum
præberet, ac sibi eorum tot sumptibus caritatem redimeret.
Cum enim longe supra nos esset constitutus, ut amorem no-
strum ad ipsum usque non liceret nobis attollere; illi de-
scendendum fuit, ut nos infirmitati nostre accommodaret,
& per infinita spacia supremam hæc submitteret Majesta-
tem, propter quam nemo ad illum accedere poterat, &
cui propria Magnitudo quoddam veluti velum obtende-
batur. Lucem inhabitat inaccessibleem. (1. ad Tim. 8.) Sed quo
gradibus! quanto spatio, bone Deus! quibus intervallis de-
scendendum fuit illi, ut a summo eorum cacumine usque
ad nihil nostri abyssum se se dimitteret? Fecit tamen, id-
emque nostris amorem, in mentibus vero ceteris debent admiratio-
nem. Horum primus fuit, se se nobis conspicendum præ-
bere, & se in corporearum creaturarum rerum classe inferen-
do; quod omnino necesse videbatur, ut sibi hominis cor-
conciaretur. Cum enim cognoscas oporteat, ut diligas, om-
nesque cognitiones nostrę a sensibus proficiantur; ut ab
aliis amaretur, se se aliorum sensibus debebat subijcere,
ut melius ab aliis cognosci posset. Videbit omni caro salu-
rare Dei, (Luc. 3.) inquit Evangelium. Videbitur, ut possit a-
mari. Lucem hoc in sinu Patris fulgebatur: opus fuit, ut ni-
tor ejus immineretur. Thronus illius elatus erat, nec fa-
tis suspici poterat, ejusque Majestas nimium suspicientibus
terrorem afferbat: Quid ergo? Se nobis videndum præ-
buit: Videbit omni caro salutare Dei. Sed cum sancto Paulo
dicere possumus, illum ad id ita se se demississe, ut quo-
dammodo semet exinaniret, accipiens Servi speciem, qui
solum est Univerforum Monarcha. Exinanivit semetipsum
formam servi accipiens. (ad Philipp. 8.) Axiõ sermone in omnia
argumenta. In adveniu.

Quomodo Deus se vi- sibilem præ- buit.

Si voluisset se hominibus in terra cognoscendum tradere,
quemadmodum Beatis Spiritibus in Cælo se tradiderat, fa-
cis illi fuisset ad id nostram intelligendi facultatem attol-
lere, lumine glorię, ut illum objecti sui dignitati accom-
modaret. Sed maluit se se accommodare nobis, ac sese sub-
mittere non solum vi nostri intellectus, verum etiam ocu-
lis, sensibusque nostris: se videndum, audiendum, contem-
plandumque præbere, ut quidam ex Apostolis loquitur: Quod
vidimus, quod audivimus, & manus nostrę contraxerunt. (1.
Joann. 1.) Quamvis nihil tam abhorreret a Deo, quam sub
nostris sensibus cadere, illum, quem naturę suę excellentia
toto Cælo super nostras cogitationes attollit; illum, qui pro-
pter immanitatem suam Mundi hujus ambitu contineri non
potest, neque posset decem millibus, si tot essent, orbibus;
illum, qui per essentia suę simplicitatem magis abest a com-
positione, accidentibus, forma, figura, aliique id genus,
quam lumen distat a tenebris! Heu! Fideles, post hæc
cum Apostolo affirmare non vereor, hoc vere exinanire se
ipsum. Exinanivit semetipsum. Non quod re ipsa Deum esse
esset; sed quia cum Deus sit, facit se simul corporeum, ut
se se nobis, sensibusque nostris accommodet. Ita ut
creature imbecillitas in Deum ipsam resiliat; infirmitas
quę a quovis ente creato sejiungi non potest, Deo tribu-
tur accepta; nihil essentia nostrę arctatum, ac exiguis
finibus circumscriptum Deo referatur. Humiliatio, dicam
in nomine, quo illam vocat Apostolus. Exinanivit semetipsum
formam servi accipiens. Idem ibidem.

Dei Miseri- cordia nobis adstruere

adstruere sui conceptum hoc nitidiorum? Namquid aliquid
uspiciam huic comparandum operata est? O prodigium! san-
ctus Zeno Veronensis exclamat: Deus ad pueri vilittatem
redactus: cur autem? propter amorem imaginis sue, pro-
pter creaturas suis manibus factas. Agnoscamus Religionis
nostrę præstantiam in eximiiis documentis, quę nobis tri-
buit Dominus, quem colimus, & immensę bonitatis ejus-
dem. Ethnicę quævis Religiones in fabularum suarum vani-
tate quidquam simile unquam commentę sunt? Deos
habemus ajebat quidam ex Ethnicis Sapientibus: sed id
genus Dii monstra habentur, si nobiscum viverent, ad-
eo vitii distant. Nos autem, sanctus Augustinus in-
quit, Deum colimus, in quo omnia sunt admirabilia;
sed inter hæc maxime nitet amor illius. Unicum Incar-
nationis Mysterium sufficit ad omnem idololatriam, om-
nemque Ethnicorum superstitionem confundendam. Nam ut
scite sanctus Gregorius Nyssenus animadvertit, vera religio
est de Deo sentire juxta Deum naturam, ac dignitatem.
Hoc autem Mysterium efficit, ut ita de Misericordia Dei
sentiamus, ut humanę menti sublimiore favore conceptum
non liceat. Adhortationis Christiani Patris Bourdaloue sermo
secundo.

voluit sub- lineum con- ceptum Myste- rii Incarna- tionis.

In hoc Dei incarnati Mysterio peculiatem cum ipso con-
traximus affinitatem, per quam evadimus Fratres Filii Dei;
& ipse Frater nos-ter. Neque solum per hoc sodus fratres
illius sumus, sed membra, & cum hoc Deo-homine u-
num tantummodo Corpus effecimus. Vinculum, per quod
inter ipsum, & nos adeo perfecta coalecit unio, status
est humiliacionis, & exinanitionis, ad quem pro nobis
in Incarnatione sua descendere dignatus est. Si e gloria
sua non fuisset egressus, nostręque similem carnem induere
detrectasset, semper ille nos-ter esset Deus, & nos illius
creaturę: sed nunquam tantam hæc affectu fuisset di-
gnitatem, ut illi tanquam fratres, vel membra hære-
mus. Illi ergo adeo prope conjuncti sumus, quia ille ve-
nit ad nos, & uti nos, factus est parvulus. Quam pretio-
sa nobis esse debent hæc Incarnati Dei exinanitiones, quia
ita nos exultat, & tantam nobis salutem attulit! Tamen
cum ille nobis exhibeat illas imitandi, & in eorum par-
tem accedendi occasionem, quomodo ipsi affecti sumus? Le-
vis quilibet contemptus, levis injuria, licet ut sæpe acci-
dit commenticia, nos conficit, ac replet amaritudinē. In
iras exardescimus, vel si dolorem quo conficimus, distinu-
lamus, hic semper animo nobis obversatur, eamque ubique
gestamus. Num hæc nos docuit Dei Filius? hæccine remu-
neratio est, quam Deo pro nobis exinanito debemus? Pa-
ter Bourdaloue in Ascensu recessibus.

Per affinita- tem quę est inter nos & Incarnationem, membra sumus, & fratres eius evadit- mus.

Quare Verbum Dei, quod in Patris sui fini perman-
bat, ubi infinita perfruebatur felicitate, inde egredi vo-
luit, & in mortali corpore inhabitare, ubi Divinitas sua
tamquam in Templo, loque resideret domicilio? Ut cum ho-
minibus conversaretur, ut cum illis de iporum ageret sa-
lute, ut illos in beatitudinis suę partem arceret, cum
antea inaccessible lumen habitaret; hæc de causa in car-
nem mortalem descendit, ut nostrę indulgeret infirmitati,
nobisque ad se facilem præberet accessum. Verbum caro
factum est, & habitavit in nobis. Hactenus, ut sanctus Jo-
annes inquit, nemo Deum viderat; sed Unigenitus illius, qui
in sinu ejus latebat, inde prodiit, ut nobiscum familiariter
versaretur. Factus est homo similis nobis: suam nobis
Divinitatem præbuit conspicendam, atque contem-
plandum: se nobis visibilem præbuit, atque palpabilem, nobisque di-
vina aperuit sacramenta. Deum nemo vidit unquam: Unigeni-
tus, qui est in sinu Patris ipse enarravit nobis. O admirabile
inventum Sapientię Dei! Incomprehensibile bonitatis ejus-
dem munus! Verbum incarnatum, quis satis amare te po-
test, tibi benedicere, te laudare eo, quod invenires artem
adeo admirabilem temet nostris agritudinibus onerandi, &
in divitiarum tuarum partem nos evocandi? Si permansis-
ses in Cælo, quis mortalium ad solium tuum potuisset
ascendere? Si descendisses, ut olim, nubibus, fulguribus,
fulminibusque septus, quinam ausus fuisset accedere? Sed
cum temet adeo facilem, humilem, ac mansuetum præbe-
ris, nunquid excusari possum, si neglexero gratiam patien-
di non solum ut æquus tuis obvolutum me sitam, verum
etiam, ut tecum artissima affinitate conjunctus adhaream?
Pater Novet in Meditacionibus.

Quare Dei Filius factus sit homo.

Sicut Dei Filius ab Æterno Patre divinam naturam reci-
piens, omnes etiam Dei recipit perfectiones: ita jus est
illi ex ipso Incarnationis momento recipiendi cultum, &
honorem, qui Deo tantum debetur; & illi hunc adhibere
tenemur: Et adorans eum Angeli ejus. (Hebr. 1.) Hunc ipsum
præstare omnes Angelici spiritus jubentur: Ut omnes honorifi-
cent filium, sicut honorificans Patrem. (Joann. 5.) Hoc ipsum
hominibus præcipitur; quia in se se dilexerimus, nos aliquan-
do illi obsequium nostrum impendere cogit. Nam, ut san-
ctus Paulus ait. Omnes enim stabimus ante Tribunal Christi
Scriptum est enim: Vivo ego, dicit Dominus, quoniam mihi re-
stat ut omnes genu: & omnis lingua confitebitur Deo. (Rom. 14.)
Hinc conjicite quanti momenti sit opus redemptionis no-
strę: ad hoc enim, ut bene verteret, opus erat ut tota
sapient.

De verbi æ- qualitate cum Patre.

Pag. 2

12
17
24
29
32
39
42
52
57
62
70
73
78
80
84
92
104
110
118
124
126
130
132
136
140
143
147
150
152
155

De Myſterio Incarnationis . . . . .

De Incarnatione Verbi . . . . .

De Nativitate Filii Dei . . . . .

De Circumſione Filii Dei . . . . .

De Epiphania . . . . .

De Infantis, & Virg. abſcondita Filii Dei . . . . .

De Tranſfiguratione Filii Dei . . . . .

De Reſurrectione Filii Dei . . . . .

De Aſcenſione Filii Dei . . . . .

De Iſta Spiritus Sancti . . . . .

De Sacramento, & ſacrificio Altaris . . . . .

De Inſtitutione ſacramenti Euchariftici . . . . .

De Multiplex ſermonum forma huius argumenti . . . . .

De Fontes huic hauriri copiam potest ad propoſita argumenta exoranda & Auctores hoc argumentum tractantes . . . . .

De Locis, exemplis, & applicationibus ſcripturarum huic argumento . . . . .

De Locis, & ſententiis ſcripturarum huius argumenti . . . . .

De Quibus ex Theologia ſcientibus erui potest ad Realitatem Corporis Filii Dei in Euchariftia propandam . . . . .

De Deſectis ex Aſcetiſis, Recentibusque Concionatoribus loci huius argumenti . . . . .

De ſanctiſſima Trinitate . . . . .

De Magnalibus Filii Dei . . . . .

De Condentia, & Amore erga IESUM CHRISTUM . . . . .

De Conceptione ſanctæ Virginis . . . . .

De Nativitate ſanctæ Virginis . . . . .

De Partuſione ſanctæ Virginis . . . . .

De Partuſione ſanctæ Virginis . . . . .

De Annuntiatione ſanctæ Virginis . . . . .

De Viſitatione ſanctæ Virginis . . . . .

De Dolore ſanctæ Virginis . . . . .

De Vita ſanctæ Virginis poſt mortem Filii Dei . . . . .

De Magnalibus ſanctæ Virginis . . . . .

De Morte ſanctæ Virginis . . . . .

De Aſſumptione ſanctæ Virginis . . . . .

De Devotione erga ſanctam Virginem . . . . .

BIBLIOTHECÆ

CONCIONATORUM THEOLOGICÆ

TOMUS QUARTUS,

CONTINENS SUPPLEMENTUM

AD MYSTERIA DOMINI NOSTRI, ET BEATÆ VIRGINIS.

DE MYSTERIO INCARNATIONIS.

M O N I T U M .

QUOD attinet ad Myſterium Incarnationis, quod reliquorum maximum eſt, atque præcipuum eorum, que Saluatoris Perſonam reſpiciunt, hoc in Supplemento egregii inveniuntur Auctorum loci, qui inferri comode poſſunt in huius Argumenti Sermones. Hoc porro ſcire ſufficiat etiam pro aliis Argumentis; omnia hæc nova monumenta, que tam in hoc, quam in reliquis Myſteriis a nobis tradita ſunt, licet non longe abſint ab iis ſenſibus, ac veritatibus quas attulimus cum primum de iſdem Myſteriis verba faceremus; ab aliis tamen Auctoribus petita fuiſſe, & aliis aliſque modis olata, ut Concionator illis, ſi in rem ſuam conſulerit, uti valeat.

DE VERBI INCARNATIONE.

CUM Evangelium nobis oſtendere vult exinanitionem æterni Verbi, re adhuc integra nobis illud exhibet quantumcumque illud eſt in ſe ipſo per hæc verba: *In principio erat Verbum . . . & Deus erat Verbum . . . Omnia in Deo facta ſunt: & ſine ipſo factum eſt nihil.* Sed deinde quomodo detrahit illud? Ab apice gloriæ ad centrum imbecillitatis. *Et Verbum, ait, Caro factum eſt.* Cur non dicit potius, & factum eſt Homo? Cur de eodem loquitur, quaſi non animam hominis æque ac corpus induiſſet? Ut videlicet ampliore nobis obſtrueret humiliationis ſue imaginem, ſancti Patres docent. Homo animam, & corpus habet; ſed anima illam quodammodo æquiparat illi, quod in rebus creatis maxime elucet; corpus vero illum brutiſſimum facit. Hoc pacto facile aſſequi poſſumus inſinitam propemodum Verbi dejectionem: ſimulque inſinitam fere meſuram magnalium Virginis, cui illius Matrem eſſe datum fuit. Quippe Caro, quam ab illa Verbum mutuatur, fit cum illo una, eademque perſona, & illa, a qua hanc mutuatur, quodam in ſenſu fit ſuperior eidem Verbo, quod illi ſubjici dignatum eſt. *Ex primo Sermone Academia Anno 1682.*

Huic infirmitati, qua propter ſalutem noſtram indui placuit Deo, non accidit, quod infirmitatibus hominum. Nihil creaturam magis decet quam imbecillitas, atque infirmitas; quod autem utraque in Creatore inveniatur, hoc procul dubio prodigii loco eſt; & hæc eſt cauſa, propter quam illius humiliationes, æque ac Magnalia nobis intelligere non licet. Ut illas perſonaliter cum infirma, ac invalida natura conjungeret, nihil minus, quam illius omnipotentia requirebatur; & in hoc ſenſu cum Apoſtolo dicere poſſumus, quod in Deo videtur infirmum, omnium mortalium vim ſuperare. Si ergo magna facere eſt, ut ſe exinanire, ac ſubjicere: ubinam hæc magna fecit, niſi ubi

ſe contraxit, & in ſe recepit omnem imbecillitatem, omneſque humane nature infirmitates? *Idem.*

Cum Beatiffima Virgo in admirabili Cantico ſuo canit: *Fecit mihi magna qui potens eſt,* hoc bonitatis, juſtitie, divinæque Sapientie opus fuiſſe non negat. Eluxit in eo ipſius miſericordia, & Juſtitia, quandoquidem ille pepercit nocentibus, ſimulque per hoſtiam, qua immolata fuit, dignitatem, recepit honorem parem contumelie, qua fuerat affectus. Aperuit admirabilia ſue Sapientie ſecreta; quandoquidem artem naſtus eſt, qua juſtitie ſimul, & amoris ſuo ſatiſfaceret, & ſonti, quem incolumen facit, proſpiceret, quia Judicis, quem mulcet, jura tranſiliret. Sed in hac congerie admirabilium, plane potentie ipſius ratio conuſcat. Profecto ſuperior tantum univerſe nature potentia, omnes illius leges mutare, univerſamque earum œconomiam potuit invertere; ſubjicere morti auctorem vite, verbum ſubſtantiale ad puerile ſilentium redigere: verbo, Creatorem in Creaturarum numerum referre. Hæc Magnalia adeo per ſe admirabilia modo æque admirabili perſiciuntur. Non ſolum creatura fit Mater Dei, ſed fit citra jacturam Virginis. Verbum in hac humili generatione, per quam cum hominibus commiſcetur, ſervat adhuc quandam ſimilitudinem cum glorioſa generatione, qua ipſum Deo parem effecit. In illa enim gignit illum Deus ſine Matre: in hac gignit illum Virgo ſine Patre, & Sinu ſuo concipit imaginem illius, quod in Sinu Divinitatis peragitur. *Ibidem.*

Deus ſatis non eſſe arbitratus eſt hominem ad imaginem, & ſimilitudinem ſuam effuſiſſe, niſi per bonitatis exceſſum ipſe de Cælo in terram deſcenderet eandem a lapſu excitaturus, ac inducturus carnem mortalem, ſimilemque noſtræ, ut nobis ſuam in nos teſtatem faceret caritatem. Sed unde nam mutabitur ille materie ita prætoſe partem, ut ſit cum Divinitate conjungenda? Quot erant in Iſrael pueri, in quas glorioſa hæc Dei electio incidere poterat?

Omni potest
fuisse vide-
tur Creato-
rem creatu-
ris conſo-
ciare.

Dei Fi-
lius homi-
nis formam
ſuſcepit
multis ſpe-
ris indigi-
tatis cam;
ex qua ve-
ſtigia ve-
rat.

3

T A B U L A
A R G U M E N T O R U M ;

Qua in hoc Volumine continentur.

De Mystero Incarnationis.	Pag. 5
De Incarnatione Verbi.	12
De Nativitate Filii Dei.	15
De Circumcisione Filii Dei.	24
De Epiphania.	29
De Infantia, & Vita abscondita Filii Dei.	35
De Transfiguratione Filii Dei.	39
De Resurrectione Filii Dei.	45
De Ascensione Filii Dei.	52
De Illapsu Spiritus Sancti.	57
De Sacramento, & Sacrificio Altaris.	65
De Institutione Sacramenti Eucharistici.	70
§. I. Multiplex Sermonum forma hujus argumenti.	ibid.
§. II. Fontes unde hauriri copia potest ad proposita argumenta exoranda, & Auctores hoc argumentum tractantes.	72
§. III. Loci, exempla, & applicationes Scripturarum huic argumento.	73
§. IV. Loci, & Sententiæ Scripturæ hujus argumenti.	78
§. V. Quidquid ex Theologiæ fontibus erui potest ad Realitatem Corporis Filii Dei in Eucharistia probandam.	80
§. VI. Delecti ex Asceticis, Recentibusque Concionatoribus loci hujus argumenti.	84
De Sanctissima Trinitate.	99
De Magnalibus Filii Dei.	104
De Confidentia, & Amore erga JESUM CHRISTUM.	110
De Conceptione Sanctæ Virginis.	118
De Nativitate Sanctæ Virginis.	124
De Præsentatione Sanctæ Virginis.	126
De Purificatione Sanctæ Virginis.	130
De Annuntiatione Sanctæ Virginis.	132
De Visitatione Sanctæ Virginis.	136
De Doloribus Sanctæ Virginis.	140
De Vita Sanctæ Virginis post mortem Filii sui ad suam.	143
De Magnalibus Sanctæ Virginis.	145
De Morte Sanctæ Virginis.	150
De Assumptione Sanctæ Virginis.	152
De Devotione erga Sanctam Virginem.	155

R. P. VINCENTII
HOUDRY
BIBLIOTHECA
CONCIONATORUM THEOLOGICARUM
COMPLETARUM
MYSTERIA DOMINI NOSTRI ET VIRGINIS
INSUPER ET CÆREMONIAS, CONSUETUDINES,
ET ECCLESIE PRÆCIPUA
E GALIICO SERMONE IN LATINUM TRANSLATA
TOMUS QUARTUS
IN QUO CONTINETUR
SUPPLEMENTUM
ad eadem Mystera
EDITIO NOVISSIMA

V E N E T I I S
Ex Typographia HEREDIA NICOLAI PIZZANI

M D C C L X I X
S O P R I O R O M P A G O L T A T E

Patentia, potentia, auctoritas, & imperium Dei ipsius impenditur. Idem.

Quam Virtutem, & potestatem requirebat in Deo Magni huius Operis, Incarnationis videlicet, complementum? Quem conatum, & quod dextera Altissimi portentum? Homo-Deus a Virgine Matre conceptus; videlicet in eadem persona, in eodem J. C. Divinitas cum nostra humanitate conjuncta; celsitudo cum humilitate; finitum cum infinito; esse cum nihilo; & in Matre eadem Materitas cum Virginitate; Hoc vere opus est Dei. Quidquid fecerat in universo terrarum orbe, iuxta Scripturam verba, ludus erat: hic autem tota sese effudit, quantumcumque est illius omnipotentia, & efficit, ut Dei pueri infirmitate tota illius fortitudo collocateat. *Abhorrationes Christiana Parisi Bourdaloue Tomo primo.*

Servi forma, quam Dei Filius assumpsit, est humana natura, per quam factus est inferior, & subditus Patri. Exinanit se hanc formam accipiens, quoniam homo factus, factus est creatura, & creatura quae per se nihil est per originem, tunc quoque nihil est, dum comparatur Creatori, in quo fons est, & plenitudo cuiuslibet essentiae. Exinanitionis Nominis altissimum significat Apostolus humilitationem, neque major concipi potest illa Dei hominis facti. Hic enim se hominibus similem fecit, quia vere illius naturam assumpsit, & habitus fuit ut homo, ex iis omnibus, quae extrinsecus in illo visa sunt; nam praeter crimen, omnes subire dignatus est hominis infirmitates, cuiusmodi sunt fames, sitis, lassitudo, mors. Nec hoc in speciem dumtaxat: erat ille, quod videbatur; cumque id esset propter hominis salutem, opus erat, ut oculis eorum videretur, quod reapse erat per assumptionem naturam. Tamen servi forma, quae illum Patri inferiorem constituit, non delevit, aut imminuit in illo formam Dei, per quam equalis est Patri. Nihil immutatum fuit per naturam, quam induit, sed ipse hanc naturam mutavit, illam attollens mirum in modum per naturam divinae societatis. Societas ista perfecta est sine perturbatione, & commixtione, neque enim ex duabus naturis una tantum effecta est, quod haereticis nonnulli effutire ausi sunt; sed humana natura simul cum Divina conjuncta fuit in eadem Jesu Christi persona, qui Deus simul, & homo est; Deus ab aeterno per Divinam Nativitatem; homo autem in tempore per Incarnationem. *Tourneux in anno Christiano, Tomo 3.*

Jesus Christus non per sanguinem hircorum, aut vitulorum, sed per proprium Sanguinem introivit in Sancta aeterna redemptione inventa. Satin intelligemus quid haec significent Verba? & si intelligimus, num quid credimus Deum hominem factum propter homines; & hunc Deum hominem, ut homines eximeret de servitute demonis, ut eos Patri suo reconciliaret, & participes faceret aeternae hereditatis semet per illis in Cruce immolasse; cum nulla praeiter hanc victimam eorum expiare posset peccata, iisque vitam aeternam promereri? Hoc unum illud erat sacrificium, quod iram Dei mulcere, ejusque iustitiae satisfacere posset; unum quod nobis posset auferre servorum squalorem, & in filiorum Dei libertatem vindicare. Sacrificium hoc oblatum fuit, cujus cruenta victima ipse fuit Jesus Christus. Sancivit ille Sanguine suo foedus inter Deum, hominesque percessum, cumque per Testamentum suum scripsisset nos Caelestium bonorum heredes, voluit, ut per mortem suam nos ad illa jus consequeremur. Hoc est fidei nostrae compendium in sublimi hoc Mytherio; quod incomprehensibile esse fateamur. *Pater Croiset in Aescetis Tomo 3.*

Pradixerat Maria fore ut Christus Deus vocaretur, & Angelus Sancta Virgini unciaverat, fructum ex eadem nasciturum, vocandum esse Dei Filium. Hoc est nomen illud alto quovis nomine meritis quod per humilitatem, atque obedientiam suam meruit esse Jesus Christus. Neque ideo dixerit, illum non fuisse Deum ante mortem suam; quoniam Deus est ab aeterno. Natura humana, quam assumpsit ex ipso primo Conceptionis articulo naturae divinae adhaesit. Ex hoc igitur temporis momento, homo hic, quem ille pro nostra salute induit, Dei nomen accepit; & Filius Mariae factus est Altissimi Filius, eodem articulo, quo Filius Altissimi fieri dignatus est Filius Mariae. *Idem.*

J. beato eo temporis articulo supremam intuitus excellentiam, infinitamque Dei Majestatem, haud cunctanter illum adoravit, & humiliter se illi subdit quatenus Creatori, & glorificatori suae humanitatis. Tunc visum est quod non antea neque in Caelo, neque in terra visum fuerat. Deus adorans, & Deus adoratus; Deus obsequens Deo, eique dignum Dei magnitudine adhibens cultum. Factum hoc admirantini, quod stuporem incutit Angelis, & satis abunde facit injuriam, quam Lucifer per superbiam suam intulerat Deo. Socios vos adde aule Caelesti, neque fatigentem centies canendo: Sanctus, Sanctus, Sanctus est Deus exercituum, benedictio, gloria, Sapientia, gratiarum actio, honor, potentia, & fortitudo Deo nostro in saecula saeculorum. Profundum hoc obsequium, quo Jesus Patrem Aeternum co-

lit, oritur ex perspicua cognitione, quae illi est magnitudo Dei: Supremi huius Entis Sanctitas, dignitas, praestantia animam ipsius in inespicabilem examinationem projiciunt, atque, abitis invidia verbo, in reverentiae abyssum detrahunt. Omnes Sancti simili ratione affecti sunt, quo propius accedunt ad Deum, eo magis illum cognoscunt; & quo magis cognoscunt, eo magis reverentur, & altius se coram eodem prosterunt. *Pater Novus Tomo 7. Meditationum.*

Mundi Salvator humanum, & visibile corpus assumens, J. C. nobis nobis sublimiorem gloriam Patri suae concepti adhaerere, quae se boni, ut faciens. te videlicet Mundo traderem cognoscendam. Ad id unum ingredior, neque egredior, nisi maximo hoc momenti officium explevero. Omnino enim necesse est, ut ab hominibus agnoscaris; quippe ignorantia Creatoris sui, & primae causae omnium, in qua veritas, essentiale est in natura malum, & malorum omnium principium. Idcirco hodie venio, ut homines me intui, in me gloriam tuam intueantur; & lumen, quod adest, sese in terram universam effundat; ac tenebras, quibus obruta est, omnino disiciat. *Abhorrationes Christiana Parisi Bourdaloue Tomo secundo.*

Corpus Adae Opus Dei est, qui per semet, fuisse manibus illud effingit; & corpus incarnati Verbi opus est Spiritus sancti, illius materiam praeparantis, & organa omnia disponentis. Primum illud ex argilla virgine effingitur, nulla mortalium corporum corruptione inquinata. Alterum hoc effingitur ex purissimo Sanguine Virginis, quae terra illa Sancta est, quae non alium fertilitatis suae fructum habuit, quam Deum. Adam homo est ex prima die; & corpus ejus illico perfectum est. Filii Corpus in ista oculi compactum fuit, & licet apicalem magnitudine non excedat; tamen homo perfectus appellari potest, non quidem etate, nec magnitudine corporis, sed magnitudine Spiritus, & Sapientiae. *Pater Novus in meditationibus. Tomo septimo.*

Jesus in ipso Incarnationis articulo conjiciens oculos in praeteritum, & praesens, & futurum videt miserum humani generis statum, ac intuitus hinc quidem Caelum obstruatum, inde vero infernum peccatoribus ceteratim illum per terribilem excitationem in praecipit ruestibus apertum, eorum calamitatem ista miseratus est, ut ex eo momento de illo dici possit: *Videns turbas miseris esse eis, quia erant vacuari, & Jaecnes sicus oves non habentes Pastorem.* (Matth. 9.) Sed ex omnibus hominum criminibus peccatum maxime eum moerore conficit. Considerat illud tantquam malum, quod est quodammodo infinitum, seu quod infinitam ledit Majestatem, seu quod hominem infinito bono privat; eaque consideratio in corde ejus succendit zelum honoris Dei, quo conficitur, incredibilem humanorum criminum dolorem, urgens eorum delendorum desiderium, ardentissimum cupiditatem tradendi omnibus hominibus parentis sui cognitionem, eoque ad illum amorem impellendi. *Idem ibidem.*

Jesus subit onus peccatorum nostrorum, & sibi vindicet provinciam satisfaciendi iustitiae Dei, videns hanc esse Patris sui Voluntatem dandi ipsum Mundo Redemptorem, ad gloriam suam reparandam, ac iustitiae suae satisfaciendum, peramanter hoc sibi depositum munus ex tunc in se facinram criminum nostrorum suscipiens. Integram erat illi vitam gloria, & felicitate plenam deligere, quae suam deceret majestatem; unicum enim cordis ejus suspirium factis erat ad veniam peccatorum omnium obtinendam; sed ulro hanc abdicat, ut sese adducat in penitentiae statum, & pro nobis satisfaciat iustitiae Dei, omnes rejicit voluptates, honores, & Mundi divitias. *Idem.*

Neque illi factis est haec omnia propter amorem nostrum, verum etiam ulro omnes amplectitur labores, passionem, ignominiam, omnesque Mundi miseriae, mortem etiam turpissimam atque truculentissimam. Ex vita sua sibi jugem efficit crucem, cujus omnia momenta totidem sunt Sacrificia, per quae se pro nobis immolat, ac supplicat, ac doloribus conficit. Crucem quidem amplectitur, non tamen eligit, accipit illam de manu Parentis sui, eamque accipit obsequiosissime, ut per obedientiam vivat, atque moriatur. Omnis se subdit nutibus ejus, omnia ejus adorat judicia, & quasi nulla sibi voluntas esset, duci finit Voluntate Patris in singula vitae momenta instaurans eadem placendi desiderium. *Qua placita sunt ei, facio semper. Idem.*

Dei Filius eo magis meretur obsequia nostra in hoc humilitationis stata, ad quem redegit se per Incarnationem, quo magis propter amorem nostrum semetipsum exinanivit. Illum igitur in hoc statu majori, quia fieri potest reverentia, colamus; postea cum Angelorum obsequiis confociemus, qui, sancto Nostro teste, illum in ipso Incarnationis ejusdem exordio venerati sunt: licet propter illos nequam caro factus fuisset: *Et cum iterum introduxerit primigeni-*

J. C. videns miseris humani generis statum, ac intuitus hinc quidem Caelum obstruatum, inde vero infernum peccatoribus ceteratim illum per terribilem excitationem in praecipit ruestibus apertum, eorum calamitatem ista miseratus est, ut ex eo momento de illo dici possit: Videns turbas miseris esse eis, quia erant vacuari, & Jaecnes sicus oves non habentes Pastorem. (Matth. 9.) Sed ex omnibus hominum criminibus peccatum maxime eum moerore conficit. Considerat illud tantquam malum, quod est quodammodo infinitum, seu quod infinitam ledit Majestatem, seu quod hominem infinito bono privat; eaque consideratio in corde ejus succendit zelum honoris Dei, quo conficitur, incredibilem humanorum criminum dolorem, urgens eorum delendorum desiderium, ardentissimum cupiditatem tradendi omnibus hominibus parentis sui cognitionem, eoque ad illum amorem impellendi. Idem ibidem.

J. in Incarnatione sua sibi vindicet provinciam satisfaciendi iustitiae Dei, videns hanc esse Patris sui Voluntatem dandi ipsum Mundo Redemptorem, ad gloriam suam reparandam, ac iustitiae suae satisfaciendum, peramanter hoc sibi depositum munus ex tunc in se facinram criminum nostrorum suscipiens. Integram erat illi vitam gloria, & felicitate plenam deligere, quae suam deceret majestatem; unicum enim cordis ejus suspirium factis erat ad veniam peccatorum omnium obtinendam; sed ulro hanc abdicat, ut sese adducat in penitentiae statum, & pro nobis satisfaciat iustitiae Dei, omnes rejicit voluptates, honores, & Mundi divitias. Idem.

Neque illi factis est haec omnia propter amorem nostrum, verum etiam ulro omnes amplectitur labores, passionem, ignominiam, omnesque Mundi miseriae, mortem etiam turpissimam atque truculentissimam. Ex vita sua sibi jugem efficit crucem, cujus omnia momenta totidem sunt Sacrificia, per quae se pro nobis immolat, ac supplicat, ac doloribus conficit. Crucem quidem amplectitur, non tamen eligit, accipit illam de manu Parentis sui, eamque accipit obsequiosissime, ut per obedientiam vivat, atque moriatur. Omnis se subdit nutibus ejus, omnia ejus adorat judicia, & quasi nulla sibi voluntas esset, duci finit Voluntate Patris in singula vitae momenta instaurans eadem placendi desiderium. Qua placita sunt ei, facio semper. Idem.

Dei Filius eo magis meretur obsequia nostra in hoc humilitationis stata, ad quem redegit se per Incarnationem, quo magis propter amorem nostrum semetipsum exinanivit. Illum igitur in hoc statu majori, quia fieri potest reverentia, colamus; postea cum Angelorum obsequiis confociemus, qui, sancto Nostro teste, illum in ipso Incarnationis ejusdem exordio venerati sunt: licet propter illos nequam caro factus fuisset: Et cum iterum introduxerit primigeni-

genitum in orbem terra dicit: Et adorans eum omnes Angeli ajunt. (ad Hebr. 1.) Ad id autem longe potiori jure tenemur nos, ad quos hoc beneficium unice pertinet, & propter amorem quorum ille sese ad hanc exinanitionem redegit, quam Angelus admiratur, licet minime intelligant. Te igitur adoro, Salvator, in hoc statu humilitationis ea majori, quae per creaturam adhiberi potest, reverentia, conficiens supremam Effluentia tux imperium, Majestatis tux celsitudinem, omnimodum quam tibi deo in hoc ipso altissima tuahumiliationis statu obedientiam. Obsequia mea cum illis conjungo, quae Sancti omnes tibi in hoc statu praestiterunt, prosequorque, quandoquidem infra nihilum me dimittere mihi non licet, me cupere ad nihilum reverti, si hinc aliquid fieri possit glorie tux accessio. *Societas ad amorem Domini postulandum.*

Dei Filius in ipso Incarnationis exordio mereri poterat; & ex eo temporis articulo pro nobis meritis est in exhaustum gratiarum, ac spirituum divitiarum thesaurum: Mens illius Caelestibus erat luminibus illustrata: voluntas, licet impeccabilis, perfecte in bonum erat libera. Sanctus erat secundum suam humanitatem non solum per gratiam sanctitatem, sed longe nobiliori modo per in creatam sanctitatem, quae est omnium gratiarum origo. Viator erat aequae ac comprehensor; & cum gloriosa illius anima in corpore passibili, ac mortali par esset ferendo; necessaria illatione par etiam erat merendo. Habebat ille promissionem Patris, qui ex tunc illi suas Voluntates aperuit, hac dicens: *Filius meus es tu. (Hebr. 10.)* quibus amabilis hic Filius, Deus hic Incarnatus respondit, *Habiam, & oblationem voluisti. Tunc dixi: Ecce venio.* Admitemus quoque hunc Hominem-Deum in ipso suo Incarnationis momento de omni demonum potestate triumphantem, Inferorum ostia claudentem, & Caeli valvas referentem. Universa lucratur, nobisque plura momenta hoc adificatur bona, quam omnia pendii valeant terrarum imperia. *P. Novus in Meditac. Tomo 7.*

Verbum caro factum est, & habitavit in nobis. (Joann. 1.) ait S. Joannes Evangelista. Sed quid mihi per haec verba intelligendum est? Intelligere deo illum, qui omni careret principio, incipere esse, mens, qui aeternum permansit in Patri sui finit; novem millium spatio clausum delituisse in Virginis sinu; qui Deus est, factum fuisse hominem, nobisque similem; & eum, per quem facta sunt omnia, factum fuisse in tempore. Si hoc Mytherium transitit terminos intellectus nostri; saltem adorantes illud, conemur intelligere quid cogit Deum, ut tot hac, tantaque miracula operaretur. Totum hoc miraculum ad nos pertinet, & propter nos unice factum est. S. Paulus Apostolus docet Dei Filium se pro nobis tradidisse: *Dedit se pro nobis redemptionem.* (ad Tit. 1.) ut exiparet nos ab omni iniquitate, & faceret ex nobis sibi populum acceptabilem. Haec nobis semper observari debet animo cogitatio meditantibus Mytherium hoc incomprehensibile. In iis omnibus, quae accidunt, non alia Dei mens est, quam ad hominum salutem cooperandi, & tantandique illi amoris sui Magnitudinem. In hoc Mytherio cogitare possumus quidam Deus nobis fuerit largitus; & ibi intueri, quid pro nobis fecerit Filius Dei, & quae sui erga nos amoris argumenta contulerit. *Lambertus Tomo 5. Anni Evangelistici.*

Nonne mirum est J. C. adeo parum in Mundo cognoscitur? Quod enim Mundus vocatur, Seductores Mundi, Mundi dicitur, mares, & semina Mundi spiritu repleti, cognoscunt ne Deum? Nonne illum se ignorare, vel oblitisci illius profiterentur? Nonne vivunt, quasi non esset Deus; & praecipuum illorum principium nonne est pro viribus illius memoriam delere, & de eo nunquam ferre cogitare? De hoc conquirebatur dilectus Discipulus S. Joannes, ubi explicat aeternam, ac temporalem Filii Dei generationem: *In Mundo erit, & Mundus pro ipsum factus est, & Mundus eum non cognovit.* (Joann. 1.) Hoc ipsum J. C. conquirebatur apud Patrem: *Pater iuste, Mundus te non cognovit.* (Joann. 17.) Quidquid egi, ut illis annuntiarer magnam hanc tuam, prevaluit caecitas eorum, & Mundus semper manet involutus in tenebris suis. Deplorabilis caecitas, Salvator exclamavit, caecitas que eo procedit, ut nihil Deo detur illi exultationem. Amittitur Deus sine lacrimis, haud agere procul arceat; illi minimum quodvis lucellum praestetur, minima voluptas, minima oblectatio. Gratia ejus & odium nullum sunt nobis in discrimine. Quorsum istud? Semper eadem ob causam; quia Mundus nunquam illum cognovit; si enim cognosceret Deum hunc adeo misericordem, sapientem, potentem, iustum, & sanctum, nequaquam vita duceretur exles, non ita passim ruerent mortales in tantam morum corruptelam; non accederent ad aras ad illi contumelias inferendas; in honore haberetur cultus ejus, ac Templum; lex servaretur, & ultiones illius menterentur. Sed quia Mundus illum adhaerit ignorare, nihil est adeo abnorme facinus, a quo mortales abstineant. *P. Bourdaloue Tomo 2. Abhorrationum Christianarum.*

Anima J. C. cum Verbo Divino primum conjungitur in ipso Incarnationis momento; sed quod haec precipua pars

est illius humanitatem conficiens; & seu quod anima primum corrupta fuit peccato, quod Verbum deleterum erat; seu tandem, quod cum libera fit in operationibus suis, capax est etiam merendi, cum corpus non mereatur, nisi quatenus organum est ad pie, sanctaque agendum. Quatenus si Verbum corpori tantum adhaesisset, non anima; anima quidem par fuisset promerendo aliquid remunerationis; sed capax minime existisset meriti infanti, quandoquidem ideo Sancta est infinita Sanctitate, quia adhaesit personae Verbi. *P. Novus.*

Verbum animae adhaerens, per hanc simul adhaeret & corpori; seu ut inde fiat victima pretii infiniti, quam semel offerat Patri in Calvario, & quotidie in Ara usque ad Mundi finem, seu ut praeparat divinam Escam, Panem vivificantem, ad alendas animas nostras ad immortalitatem. Ubi animadvertendum est, Corpus Filii Dei recipere in hoc temporis articulo triplex vitae genus. Primum est vita naturalis, quam obtinet ab anima sibi inhaerente. Alterum est vita moralis, quae non aliud est, quam communio meritorum animae, cum qua init societatem. Tertia est vita divina, & vivificans, quam obtinet a Verbo, quod est vita per essentiam, & efficit ut cum Sacrum hoc Corpus nobis tribuatur in alimoniam, vim habeat animas nostras vivificandi, & corpora reficiendi. Ex triplici hoc vitae genere, primum dumtaxat amittit; duo reliqua in Sepulcro conservata sunt, & manent etiam in Eucharistia, ubi Panis hic vivus nobis communicat merita, & vitam J. C. cum accedimus ad illam cum iis dispositionibus, quae requiruntur. *Idem.*

Consideremus paullisper, Fideles, quid intenderit Dei Filius per hanc humilitationem, atque intelligemus saltem magnitudinem amoris ejus, qui illum ad tantam humilitatem perduxit: Non venit Deus in terras, ut Majestatis suae fulgorem ostenderet; haec non erat mens illius; sed, ut amor suus hic triumpharet; neque nobis sese obvium dare poterat in statu, qui aptius hoc nobis ostenderet, quam in Incarnatione, & in conjunctione ipsius cum humana natura. Cum ostendere voluit potentiam suam, creavit Caecos, Solem, & hanc Astrorum multitudinem, quae nobis illius testantur Magnitudinem. *Cali amantem gloriam Dei.* (Ps. 18.) Sed bonitas ejus praestat oppositum, ut sibi corda nostra conciliet: Se se demittit; Deus hic fit homo, ut illicita corda nostra; ita ut sese communibus ceterorum hominum infirmitatibus subjiciat; & bonitas haec tantam vim facit in illa, quantum Dei potentia in nostras efficit mentes. Ita Deus, cui compertum, atque exploratum erat cor humanum, voluit sese nobis offerre sub hominis forma, quia se a nobis voluit amari. O Dei humilitas, formam misericordiae ostendit, quidquid in ipso inest amabile! Quam palam amorem illius praedicat, & quam fortiter illi nostrum conciliat! *Idem in Adventu suo.*

J. C. descendit inter nos, & vivere voluit in medio nostri, ut predicaret in Mundo gloriam Patris sui; sed numquid labentibus facultis illum sua expectatio selescit? Haud ita sane. Sed praeter perversum Mundum hunc, qui obstruit oculos tuos, ne videant lumen, quod obstruit nobis Mundi Salvator; alius est Mundus, Mundus fidelis, Mundus praesens, parvulus Iustorum, & Electorum Mundus. Hoc sibi reservavit J. C. hodieque sibi reservat. His datum est Dei Mytheria cognoscere, illud vero praecipuum Dei Hominis facti. Ita est, S. Bernardus ait, hoc praestat ad vos, qui humiles estis, ad vos, qui subiecti estis, & verbo ejus audientes, ad vos, qui modum servatis in conditione vestra, & qui vosmet non queritis attollere super vos per ambitionem, ad vos, qui vosmet invigilatis, omnibusque operibus vestris, ad vos denique, qui meditamini perfectiones Dei vestri, & legem illius adimpletis. *P. Bourdaloue in Christianis Abhorrationibus Tomo 2.*

Verbum Caro factum est. In tribus verbis totum Incarnationis Mytherium, in quo Sapientia, bonitas, & Dei potentia aequae collucet. Bonitas quidem, quae illum cogit; & in Ineffabilem hanc communicationem homo fit re ipsa Deus, Mytherio collucet. Bonitas, & potentia Dei in Incarnatione collucet.

personae divine. Sacrum Corpus Jesu cum divina illius persona conjunctum.

Inventio Filius Dei in sua Incarnatione.

Quomodo essentia J. C. consistit, quae cepit esse hominis factum.

Bonitas, & potentia Dei in Incarnatione collucet.

